ഉമാവിവാഹം.

നാടകം

ഉമാവിവാഹം.

നാടകം

ഒന്നാമങ്കം.

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയെ നമഃ.

അവിഘ്നമസ്തു.

ശ്രീമഹാദേവ്യൈ നമഃ

വാമാംഗത്തിങ്കൽവാർപ്പൂങ്കുഴൽവളവസനംകങ്കണംകുങ്കുമത്തെച്ചി
പ്പൂമഞ്ജുംകാന്തിമറ്റേപ്പാതിയിലനലൻനല്ലപാമ്പെല്ലുചർമ്മം
ഭസ്മശ്രീശോഭവെണ്ണീർജ്ജടകളിതപുറത്തിങ്കലുംതിങ്കൾതന്നെ
സ്സാമർന്നൈശ്വര്യമെന്നീഗ്ഗുണമുടയഹരന്തമ്പുരാൻകുമ്പിടുന്നേൻ

അത്രതന്നെയല്ല,

ചല്പാത്തുള്ളസേനാവാനവർവരന്മാരൊത്തുമാമന്തകൻ
രില്ലാതങ്ങുവരമ്പോളുള്ളവല്യതാരയെത്തപ്പുവാഴ്ത്തുംവിധൌ
കല്യാണത്തിന്നുകോപ്പണിഞ്ഞുകുതുകാൽവാഴുന്നകന്നിമകൾ
ള്ളുല്ലാസത്തൊടതിച്ചസംഭ്രമമതെന്നാൽപ്പൂതണപ്പിക്കണം (൨)

ഭക്തൈരുപചിത്തപൻതീർത്ഥംതവിവിധപദാർത്ഥങ്ങളെഭംഗമെന്യേ
ശോഭിച്ചാത്ത്യാചിലത്തിട്ടനഹവശതംചെയ്തുത്തുകൊണ്ടത്തലോടെ
ദേവീരാമാവമിട്ടതിന്നെധനപതിതൻപിന്വാത്തമ്പിലോട്ടം
ശ്രീദ്രൗസ്യൻറകംമെത്താട്ടപടപൊതുത്തുംകിമ്പയെകുമ്പിടുന്നേൻ

കടൊക്കത്തെണ്ടിമണ്ടിക്കമലനയനനെക്കണ്ടുകിട്ടാത്തുള്ളൂട്ടം
കൂടിക്കൊണ്ടങ്ങുഗോപീജനമഹാപുള്ളിനേയാണ്ടൻ കേണിടുമ്പോൾ
കാട്ടിക്കാമപ്രകാരംതടവിട്ടുമുടലിൻധാടിയോടെത്തിയോരാ
മാടക്കാർവ്വർണ്ണനെന്നെക്കരുണയൊടുകടാക്ഷിച്ചുരക്ഷിച്ചിടേണം

പ്രമപ്പെട്ടുവിളങ്ങണംമമഹൃദിശ്രീവിഷ്ണുമായേതിരി
ത്തൊമൽപദങ്ങടിയുംചുമന്നചൊടിയുംകേടററനിന്നോടിയും

ശ്രീമൽപ്പൂവൊളിമേനിയും കളമൊടാക്കാമാരിയേയുമേഴ
ക്കാമക്രാന്തതിലിട്ടുമുക്കിയവിലാസത്തിന്റെ സത്തും സദാ (൧)

മന്നിന്നാലംബമൗലിമാലാമണികളുടെ
ലലാടത്തൊടും ചിത്തതാരിൽ
തക്കം കൂടാതെതാരിൽത്തരുണിയുടെ സുതൻ
തന്നൊടും പിന്നെയോരാൽ
മുക്കണ്ണൻതന്റെ മൂർദ്ധാവൊടു മഴമൊഴികം
പാർവ്വതീപാദമോടും
തങ്കപ്പോലെത്തിണങ്ങും കുടിലകുളിർമതി
ക്കുമ്പിനെ കുമ്പിടുന്നേൻ (൨)

(നാന്ദ്യന്തത്തിൽ സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

സൂത്രധാരൻ—(നേരെ നോക്കീട്ട് സന്തോഷത്തോടുകൂടി.)
സാരാസാരമറിഞ്ഞിതുപ്പറമ്പഴം ദോഷങ്ങളെപ്പോലതി
ല്പോലെയോഗ്രന്ഥമുള്ളിതാസകലവും തോഷിപ്പവരാവിച്ചിട്ടും
ഉമാമഹേന്ദ്രസദസ്യരെല്ലാ ഗുണവാന്മാരാണ് ശോഭം വിരവോ
പാരാതിങ്ങിവർവന്നതെന്നുടെ കഥാപാത്രത്തിന്റെ കത്താണഹോ

(നാലുപുറത്തും നോക്കീട്ട്)

ഭംഗ്യാ രംഗം മുഴങ്ങുംപടി സ്വരചിതസംഗീതവാദ്യപ്രയോഗം
നന്ദ്യാ ഞങ്ങൾ നമ്പിയാരും നല്ല മെട്ടിലതെ നൽകി നെപത്ഥ്യനാദം
ശൃംഗാരം പോലമേറുന്ന കിൽ കഴൽമുള്ളികാഞ്ചിവേണമിന്നു
ശൃംഗാരാവശ്യമാകെ കെട്ടിസ്സഭ പരമ സമ്പൂർണ്ണമാക്കൊണ്ടാടിടുന്നു (൩)

(അണിയറയിലേക്കു നോക്കീട്ട്)

പട്ടാണന്മ്പാർട്ടുകളും പുനരെങ്ങുമെങ്ങുമേതെന്തിട്ടഴിക്കാതെ
കെട്ടും പെട്ടന്നഴിക്കകറിഞ്ഞൊടുമുടനേ മാസ്സുതീ വന്നുമാണി
കഷ്ടം കാലം കഴിക്കുന്നിതു കഠിനമെടോ നേരമോ പാതിരാവാ
യൊട്ടും നില്ക്കാതെ വേഗാലിനി മതി കചലാപം ഗിനീമംഗളേശേ

നടി—(വന്നിട്ട്)
ചൊല്ലേണ്ടിട്ടും സേക്കാമിവർ താവതവൻ
മൽക്കമേനൽകിയായി
നൽപ്പത്രം കണ്ടുകിട്ടാത്തതണിയറയതിൽ ഞാ
നൊക്കെയും നോക്കിനോക്കി

ഉൽപ്പ്വാടിദ്രമിച്ചനധികമത്തുവശാൽ
രാമസംപന്നതാണീ
തിപ്പോൾ കിട്ടിയമിച്ചിടണമുടനിതുവാ
ച്ചു വായിച്ചീടേണം (൧൦)

സൂത്ര—(പുസ്തകം തുറന്നു വായിക്കുന്നു.)

“ കല്യാണശ്രീ ശോഭിതസമതിന്നായിട്ടുമെത്തുന്നി
ന്നിമ്മാത്രമെന്തോത്തണമെന്തായസന്ദന്യന്മാർ പരമീനമസ
ലിതു പ്രതിഷ്ഠമായവന്നടങ്ങ്വന്ദൻ ധരിച്ചീടുവാൻ
കംശാവിദ്യുന്നമെല്ലാമാക്കാസത്തായകത്താണിത (൧൧)

“ഇതിവിവാഹാലിധമൊന്നാടകം
പ്രചാലശോഭാസരസംനടിപ്പുണം
ആയാന്തമില്ലാതിതുസാമ്പ്രതംനട
പ്രമാനിനായോതയാന്നടത്തണം” എന്ന

നടി—(കേട്ടിട്ട) ഇദ നാടകം ആരുണ്ടാക്കിയതാണ.

സൂത്ര—

ഇംഗ്ലീഷുമാതിതന്റെതനയൻകത്തൂന്നിട്രപന്റെനൽ
ഉദ്യോഗസേവകന്മാരിന്യനലൻദേഹതലസേവാതൻ
പോൾഷെമ്പ്ലമണോതകാട്ടിലിരന്നവൻകൊച്ചുണ്ണിട്രപാലനാ
ണിദൃശ്യംവിരചിപ്പതെന്നറികനീമക്കുന്നിവാർമൗലികേ (൧൨)

നടി— ഹ°- ഹ°-

നവ്യാകവീന്ദ്രവിബുധേന്ദ്രഗണങ്ങളെല്ലാം
നന്നാസ്തുതിച്ചിടുമൊരീശ്വവിദ്വാജകാവ്യം
നന്നാകമീതുനടിപ്പതിനായ്സമസ്ത്യ
മിന്നാത്തകചെയ്തതിയോഗ്യമതിവശ്യം

സൂത്ര—

കൊച്ചുണ്ണിക്ഷിതിപന്റെനൽക്കവിതയാണിന്നെള്ളാണോടുവാൻ
മൈഥുനാലികബോധനായികയതാണീമട്ടതന്റെനായകൻ
പെറ്റിലില്ലസന്ദേഹർനല്ലഗുണവാന്മാരാണെയേപണ്ടുതാ
നിച്ഛിരപ്പാതഗുണങ്ങളിന്നിഫതികണ്ടിട്ടുണ്ടുപിട്ടല്ലമെ

നടി—ശരിയാണിതുസർവ്വവുംനിനച്ചാൽ
പരിതോഷംമമപരമേറിടുന്നു

പരിചോടിനിയെന്തുചെയ്യേണ്ടതൊ
നരിയോമലെതെളിഞ്ഞതോതിടേണം (൧൭)

സൂത്ര— നീലത്താർക്കുഴലിനിസ്തുലശോഭയോടു
ചേലൊത്തൊരാമിസ്സഭകൊഴ്പ്പതിനിപ്പോൾമോദാൽ
പാലൊത്തവാണിവിളയാടിടുമീവസന്ത
കാലത്തെവാഴ്ത്തിവടിവോടയിപാടിടേണം

നടി— ഉല്ലാസത്തോടുഭൃംഗാവലിഗുണഗണവും
പൂക്കളായുള്ളാരമ്പും
വില്ലുംമന്ദാനിലസ്യന്ദനവുമിവചമ
ച്ചിവസന്തംഹൃദമെന്ത
വല്ലാതെന്തുംപ്രമോദാൽത്രിഭുവനമഖിലം
വെല്ലുവാൻകോകിലത്തിൻ
ചൊല്ലാലിപ്പോൾവിളിക്കുന്നിതുനിജസഖി
കന്ദർപ്പനെപ്പുമോടെ (൧൮)

(അണിയറയിൽ)

അമായംമിഞ്ഞിടുംതിവ്യദയത്തുക്കളെഞ്ഞാൻ
സമാധാനഞ്ചൊല്ലിക്കളമൊട്ടുകളഞ്ഞാശ്രുവതവൻ
അമാന്തംകാണില്ലിങ്ങതിന്നയിവസന്തപ്രിയസഖ
പ്രമാദംപ്പൂട്ടാതങ്ങമതൊടിയടങ്ങിടുകമുദാ (൧൯)

(എന്നു രണ്ടാളും കേൾക്കുന്നു)

സൂത്ര— (നോക്കീട്ട്)
അല്ലൽപ്പെട്ടോരുകാന്തതന്നോടുസമാധാനങ്ങളോരോന്നതാം
ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിതുപൂതബാണനിഹവന്നെത്തുന്നകണ്ടുമുദാ
ഉല്ലാസാലിനിവേണ്ടകാര്യമഖിലംചെയ്തിടുവാൻനോക്കമൽ
കല്യാണാംഗിനടക്കയല്ലിനടിമാർചൂടുന്നചൂഡാമണെ (൨൦)

(എന്നു സൂത്രധാരനും നടിയും പോയി)

പ്രസ്താവന കഴിഞ്ഞു.

——oo§oo——

(അനന്തരം കാമദേവനും രതിദേവിയും പ്രവേശിക്കുന്നു)

കാമൻ— കല്യാണഗാത്രി തവ ചാരുമുഖപ്രസാദ
മില്ലാതെവന്നതിനു കാരണമെന്തിദാനീം
ചൊല്ലീടുകാശു ഗുരുഖേദമടിവിട്ടതിന്നി
ന്നുല്ലാസമോടെയനിവൃത്തി വരുത്തുവൻ ഞാൻ (വ. ൫)

രതി—
ധീമൻ ശ്രീനീലകണ്ഠൻ തിരുവടിയൊടു പോരാടുവാൻ പാർത്തു കണ്ടാ
ലാഭം പോരെന്നിരിക്കെക്കുസുമശര ഭവാനായതിന്നായിദാനീം
ആരംഭിക്കുന്നതാപത്തിനുപെരുവഴിയാസ്ഥിതമങ്ങെന്നുമുൾ
ത്താരിൽപ്പരം വിചാരത്തൊടു മുടനഴൽ കന്നിച്ചു മന്ദിച്ചിടുന്നേൻ

കാമൻ— മോഹം നിമിത്തമിതിനെങ്കിലുമെന്തു ലോകാ
സ്നേഹംകലർന്ന തവ വാക്കിതുതാനിനിക്കു
ഹാഹാ ഹരന്റെ പരിചയം പെരുതാകയാലെൻ
മാഹാത്മ്യമിന്നകമതിൽ കരുതുന്നതില്ലേ (വ. ൬)

മൽപ്പൂർവന്മാരു മോഹിച്ചഹഹ കലിതവും
പത്മയെപ്പുത്രനാമെൻ
കെല്പോടേമാറിലേന്തുന്നിതു വിധിസുതയോ
ന്നിച്ചമേളിച്ചിടുന്നു
ഉൽപ്പൂവരെബ്ഭ്രമിപ്പിച്ചദ്ധ്യപരിത്രയമന്ത
ന്നോവെന്നീടുവൻ ഞാ
നിപ്പോഴാകൊണ്ടതിന്നില്ലൊരു സുചിരമെൻ
കൌശലം പേശലാംഗി (വ. ൭)

രതി— ഇന്നാക്കാലാരിയായി ത്രിപുരമഥനനാ
ശേഷസംഹാരരുദ്രൻ
തന്നെത്തോല്പിക്കുവൻ ഞാനിതി സപദി ഭവാൻ
ചൊന്നതെന്തുന്നതാമൻ
കന്നിച്ചോരുഗർവ്വമുള്ളിൽ തവ മമ ഹൃദയ
ത്തെപ്പരീക്ഷിക്കുവാനോ
നന്നല്ലീസ്സാഹസം ചെയ്യുന്നതതിനു
വണങ്ങീടുവൻ കോടിലക്ഷം (വ. ൮

ചെമ്മേ പണ്ടീശ്വരൻതൻതിരുവുടൽ
 മുഴുവൻ കാണ്മാൻ വിഷ്ണുതാനും
ബ്രഹ്മാവും ചുറ്റിനിന്നിപ്പുറവിഫലമതാ
 യുഗാന്തമായ്ത്താനേരം
ബ്രഹ്മശ്രീനാരദനുമായതടെയ്യുതികൾ
 കുളനായ്നിന്നുള്ളൊന്നാ
ട്ടന്മേഷാലേൽക്കിച്ചാപത്തിന്നായുമതിനു
 രംഭപ്പിട്ടിട്ടൊല്ലോട്ടുമിപ്പോൾ (൨൩)

അത്തതന്നെ പോരാ

 തള്ളിനടൻതള്ളന്തലചാതതമെ
 കളുവാൻകല്ലിനുത്തടക്കുമോ
 വെല്ലിനന്നത്തെദേവകൾക്കന്നോരമി
 ന്നില്ലകിട്ടുന്നവലത്തുപാരമെ (൨൪)

കാമൻ— നിന്നോളുകാൻനോടാംഗ്രിജഗതിനലമോ
 ടേകിടമറാമിന്നി
ന്നൊന്നാനത്പ്രാണനാഥേശ്വരിമെമി
 നിന്നുമിന്നതമ്പ്രാതിച്ചൻ
എന്നാലുംതെല്ലുപ്പടിമവലയന്നതന്നേ
 തതമാഗ്ലാട്ട്യസാരം
നന്നാങ്ങ്വാള്ളീട്ടവൻനാന്നുവിദ്ധമിമനം
 വെച്ചുമാനിപ്പുനേരം (൨൫)

ഞാനല്ലേ കാമൻ ദേവന്മാരെന്നും അധിശക്തനായിരിക്കുന്ന താരകാസുരന്റെ ദോഷാദ്യന്തത്തെ ഉപദ്രവത്തെ ഞങ്ങൾ ബ്രഹ്മാവിനോടു ചെന്നറിയിച്ചു. അപ്പോൾ ബ്രഹ്മാവ് അരുളിച്ചെയ്തു, ഭഗവാൻ ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ പുത്രനല്ലാതെ മറ്റാരാലും ഈ അസുരനെ കൊല്ലുവാൻ കഴിയില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവാഹത്തെ ധരിപ്പാൻ പാർവ്വതിയല്ലാതെ ആരും യോഗ്യയല്ല. അതു കൊണ്ടു ഭഗവാനെ കാമൻ പാർവ്വതിയെ വേളികഴിപ്പിക്കാൻ നീതന്നെ ഉത്സാഹിക്കണം, എന്നു. ഈ കാര്യം സാധിപ്പാൻ അങ്ങുന്നുതന്നേ ഞങ്ങൾക്കൊരു ശരണമുള്ളു.” എന്നുമെറ്റും സാക്ഷാൽ ദേവേന്ദ്രൻ ആ ദേവസഭയിൽവെച്ചു എന്നോടുപറഞ്ഞതു നീ കേട്ടില്ലേ.

ആർത്തിപ്പെട്ടോരു ലോകത്രയസുഖമതിനാ
യിട്ടാശാഖേദമാർന്നൊരെന്റെ
പേർത്തും പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടും ശിവശിവകളുവാ
നോർക്കിലിന്നാർക്കുമോതാം
കീർത്തിക്കും ധർമ്മത്തിന്നുമിതിലധികം
നല്ലുപായമെന്തൊന്നാ
കീർത്തിക്കിപ്പോൾ സപിണ്ഡാകൃതിയതുമതിമാ
നാഴ്ന്നോരുഭാഗ്യമാമോ (൧൯)

രതി— എന്നാൽ വരിക നാമൊട്ടു (രണ്ടാളും നടക്കുന്നു)

കാമൻ—(നോക്കീട്ട്)

ചൊല്ലേറുന്നോരു നിന്റെ സഖിയായിട്ടുള്ളൊരീ വസന്ത
മുല്ലാസമോടിച്ചിടങ്ങളൊക്കെയിക്കാലം
ചൊല്ലാർന്ന പത്രപുഷ്പഫലാദികളാലുടനെ
കല്യാണഗാത്രി കൂട്ടിടുന്നതു കാൺക കാന്തേ (൨൦)

ഭംഗിക്കുള്ളൊരു ... പലർ പക്ഷിപക്ഷങ്ങളാമോട്ടി
ശൃംഗാരത്തിന്റെ ... സ്വതന്ത്രം ചേർന്നിന്നനാളും
മംഗല ... തോന്നും
മംഗല്യശ്രീ വനദേവതകളവനിയിൽ ... മാലൊത്തുമാകെച്ചു
പാരം ... ദോഷത്തിന്നൊന്നുമില്ലാ
... ഭക്ഷ്യമുണ്ടല്ലോ ... മതാൽ
... താനിപ്പോഴോൽ
പാരമിന്നിപ്പൂക്കണ്ടാച്ചിത്രമാമീ ... പുഷ്പാകരം (൨൧)

തുമ്പികളൊക്കെയൊത്തൊരുമിച്ചു പിടികൂടാതു
പിടിച്ചിട്ടുപിന്നോട്ടുചെന്നി
ക്കൊമ്പനാർ ... പുഷ്പത്തിലഴകിലിതാ
കേളിയാടുന്നു കാണേ
പൊൻപൂവുകളിലുള്ളിലിത്തിരി മധുവിനായി
ത്തേടിടുമാൺപൂവുകളെന്നി
ച്ചമ്പോടേകാമലീലാസുഖമതനുഭവി
ക്കുന്നതൽക്കണ്ടഹോ ഹാ സേ (൨൨)

പുത്തൻതേന്മാവിനുള്ളൊരിളയതളിർ
തെളിഞ്ഞത്രുതൻ കാന്തമന്ദം
കൊത്തിത്തിന്നൊരുശേഷം പുനരതിഹ
ഉജ്ജ്വസ്സന്നപുംസ്കോകിലങ്ങൾ
അത്യന്തംകേളിയാടിക്കൊട്ടുകെട്ടതി
പെട്ടന്നമ്പിടെക്കമ്പിനോടേ
മുത്തൊത്തോമൽമൃണാളംകുളുകളൊട്ട
കൊട്ടക്കൊണ്ടകോകംവിശോകം (൧൪)

കാമംപൂണ്ടഥകാമധേനുവിനൊഴുംവാലിന്റെമൂലത്തിലും
പ്രേമാൽനാറിമസിച്ചുനന്ദിവൃഷഭംനന്ദ്യാനടക്കുന്നഹോ
കോമാളിത്തരമുള്ളഭൂതനിവഹംകണ്ടേറെയപ്പെണ്ണുങ്ങൾതൻ
പൂമെയ്ചേർപ്പതിനങ്ങുമിങ്ങുമധുനാപായുന്നജായേമുദാ (൧൫)

മതി— ശരിതന്നെ- ഇപ്പോൾ ഈ കാട്ടിലുള്ളതിൽ ഒന്നിനെയെങ്കിലും കാമംകൊണ്ടു മനസ്സിളകാതെകണ്ടു കാണുന്നില്ല.

കാമൻ— എന്റെസഖിയുടെ ശക്തിയെസമ്മതിച്ചില്ലേ.

മതി— വരട്ടെ- ഇതെന്താണിപ്പോൾ പെട്ടന്നിങ്ങിനെയായതു.

മിണ്ടുന്നില്ലഖഗങ്ങൾവന്മരമരംചേതന്ന്യെഗളിട്ടവും
വണ്ടുംവല്ലികളുംനിനച്ചിളകുന്നില്ലിന്നതെല്ലെങ്കിലും
കണ്ടാൽകാടിതുകാന്തചിത്രമെഴുതിത്തീർത്തൊരുകാട്ടാണതു
ന്നുണ്ടാംപക്ഷമതേവരുംപരികിതിന്നെന്തോർക്കിൽബന്ധംപ്രിയേ ( )

(മുൻപുറത്തുനോക്കീട്ടു)

പാരാതെവാനരന്തന്നുടെയൊരുമുഖവുംമെയ്യുംകൈത്തലത്തിൽ
ചൂരൽകോലുംചുമപ്പേറിനമിഴിയിണയുംശ്മശ്രുവെന്നല്ലമെല്ലാം
പാരംതേജ്ജ്വലിക്കുംമമിതജടാഭാരവുംചേർത്തിയ്യാ
ളാരാണിന്നിപ്പൊഴീക്കാട്ടുംഗണമൊടിവനിതാകർണ്ണരുദ്രനധൃഷ്ടൻ

കാമൻ— (പതുക്കെ)

അയ്യോതോലുടുത്തൊരാനന്ദിവന്നുമുതെചൊല്ലീട്ടൊല്ലതൊരാസ്ഥയും
നാസ്ഥോപിടകന്നകനെതാണിദ്ദേഹമത്യുൽപ്രഭൻ
ഇസ്ഥാനത്തുനിറച്ചുനോക്കിയതുകൊണ്ടാണീവനംസർവ്വവും
പൊയ്യുള്ളിങ്ങിനെയായതെന്നുകരുതിക്കൊള്ളേണമുള്ളത്തിൽനി

ഇളക്കമില്ലാതൊരു ധൈര്യമിട്ടു വിളക്കിയുണ്ടാക്കിയ നന്ദികേശൻ
കളിച്ചിടാൻ നല്ലവനല്ല നോക്കെന്നൊളിച്ചു മാറീട്ടു ഗമിക്കുന്നല്ലൊ ( )

(അങ്ങിനെ ചെയ്തു നേരെ നോക്കീട്ടു)

ദീനത്വം കലരാത്ത ധൈര്യമധികം കൈക്കൊള്ളുമാ കാലാരിതൻ
ധ്യാനസ്ഥാനമതാണു ചാവുകനമുക്കെങ്ങൊട്ടുന്നൊത്തുടൻ
മാനത്തെറ്റുമായതാക്ഷിമണികേ കുട്ടിക്കരിന്നാറതിക
സ്ഥാനത്തുള്ള മരങ്ങളാൽ തനുമറഞ്ഞാൻ നോക്കുലാക്കാണിതാ ( )

(കുറച്ചു അടുത്തു ചെല്ലുന്നു)

രതി— (നോക്കീട്ടു)

വരിയൻപുലിതന്റെ തോൽ വിരിച്ചു
ള്ളൊരു വാനോർതരുതൻ തറപ്പുറത്താ
അത്മന്നമഹാസമാധിയോടാ
ണ്ടുമിച്ചപ്രാതൽ കഴിച്ചു ദേവദേവൻ (൪൧)

അമ്പാമഹേശന്റെ മനസ്സിനുള്ള
ഗാംഭീര്യധൈര്യങ്ങളിതിന്നു കണ്ടാൽ
അംഭോധിയും ഭൂമിയുമെന്നുമാത്രാ
റമ്പീടുമേ സമ്പ്രതി കമ്പമോടെ (൪൨)

അയ്യോ ഇനിക്കിദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ നോക്കാൻതന്നെ വയ്യ- (എന്നു കാമദേവന്റെ പിന്നിൽ പാറി നില്ക്കുന്നു)

കാമൻ— അമ്പ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ഗാംഭീര്യം. ആർക്കും അങ്ങോട്ടു അടുപ്പാൻ വയ്യ.

മാലെന്ന്യേ നേർക്കിനിന്നോരുടൽമടിയിൽ മലർന്നിങ്ങിനെ പങ്കജശ്രീ
കോലും ഹസ്തങ്ങളിബ്ബാലാമൃതകരനരുകും കാരുടൻ നീറിനിറി
ഫാലാക്ഷിതന്നിക്കേളിത്തൊളിന്നുചികളുറപ്പുളിരിപ്പെന്നിതെല്ലാം
ചാലേ ചേതോഹരന്തൻ മഹിമകളെനിനച്ചീടിലും പേടിയുണ്ടാം ( )

സ്ഫടികക്കുയമാലചേർന്നു കണ്ണും
ജടയിൽപാമ്പു കിടക്കുന്നതിൻ തലസ്സൂൽ
ഉഢുമസ്സ്രുതിയുന്നകണ്ണിതെല്ലാ
മുടനോർപ്പിപ്പുവൈരിയിവിടൻ (൪൩)

മാറിസ്സാരംഗിയാത്തുള്ളിത്താഞ്ചലനാപടലംപോലെയുംതെല്ലുമോളം
ചേരാതുള്ളഞ്ഞിയെപ്പോലെയുമുടനിളകുംകോരാരൂപറരാത്താദിക്കിൽ
നേരാസ്സിനാലു കത്തുന്നൊരുഗ്രതപോധനെപ്പോലെയുംകാലകാലൻ
പരമാത്മിപ്പോഠംവസിക്കുന്നിതുപവനജയംചെയ്തുചാഞ്ചല്യമെന്യേ

(അനന്തരം സമാധിയിലിരിക്കുന്ന ശ്രീപരമേശ്വരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കാമൻ— കടക്കമിഴു തിനിമിന്നമൊട്ടു
മടക്കുവാൻ വയ്യതു തന്നെപോരാ
മിടക്കില്ലിഞ്ഞിഹനിൽക്കുവാനും
തുടസ്സുമുട്ടുംവിധകൊണ്ടിദാനീം (൪൩)

അയ്യോ ഞാനെന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു. ഇനിക്കു ഭയംകൊണ്ടു അനങ്ങാൻവയ്യാതെ കണ്ടായല്ലോ.

കാളിടുന്ന വഹ്നിൽകൊണ്ടുവാടിടും
താളപ്പോലെ തനു തന്നുമേനിമേ
ആളിടുംകൊടിയ ചേടി കാണിനി
ക്കോളതല്ലിവിടെനിൽക്കിലൊട്ടുമേ (൪൪)

ആര്യ- അയ്യോ ഇനിക്കു ക്ഷീണംകൊണ്ടൊന്നും വയ്യേ-

(വില്ലുമമ്പും കയ്യിൽനിന്നുവീണതറിയാതെ ഭയപാരവശ്യം നടിക്കുന്നു)

(അണിയറയിൽ)—ഇന്നുപതിവുപോലെതന്നെ നേരമായില്ല. അതുകൊണ്ടു നോക്കു കുറച്ചു പൂവറുക്ക.

കാമൻ— (കേട്ടിട്ടു)

കേണീടുംവേണുവെല്ലാംകളനിനദമെഴും
കോകിലംകാകനാകും
വീണീടുംവീണമോഹിപ്പഴകിയൊരത്തുകം
ത്വംകളശോകമുഴക്കം
വേണാറെന്നാമിസ്സ്വരംകേൾക്കുകിലതിശയ
മല്ലാതെചൊല്ലുന്നതെന്തൻ
ക്ഷീണത്തെതീർത്തുകൊണ്ടിങ്ങിനെകളമൊഴിതെ
ന്നുണ്ടോതുന്നതിപ്പോൾ

(പിന്നെയും അണിയറയിൽ) —അങ്ങിനെതന്നെ.

കാമദേവൻ— (നോക്കീട്ടു)

തങ്ങൾതന്നിബിംബത്തിങ്കൽനിന്നകറ്റിച്ചു
നങ്ങൾകിരണജാലംമങ്ങുകംഗാളയോടും
ഇങ്ങുസഖികളോടൊത്തുകൊണ്ടുനൽകൊണ്ടൽകൂപ്പു
ന്നൊന്നാമണികഴലാളുണ്ടിന്നിതാവന്നിടുന്നു (൪൯)

(അനന്തരം ജയവിജയമാരോടുകൂടി പൂവറുത്തുംകൊണ്ടു ശ്രീപാർവ്വതി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ജയ— സഖിപാർവ്വതി ഈ അശോകവള്ളി നോക്കൂ.

കാമൻ— ആ ഇന്ദ്രൻപറഞ്ഞ പാർവ്വതിയാണിത.

(സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു.)

അയ്യായെന്തൊരുഭംഗിയാണിതിവൾക്കെന്നിട്ടെന്നീവിധം
പെണ്ണുങ്ങൾപ്പഴുതില്ലാത്തവളെ കണ്ടിട്ടില്ലതുമെ

(തലയൊന്നുപൊക്കിപ്പിടിച്ചു)—

ഇപ്പോൾമൽശരിമാൻകിടേശമതിരിപ്പാക്കാലമി കണ്ടീടുകിൽ
കയ്യോടായവനെത്രയിപ്പൊഴവനാമൊപ്പോളുല്ല കല്പിക്കിനാൽ

രതി—(നോക്കീട്ട.)

അയ്യായെന്തൊരുഭംഗിയാണിതിവൾക്കെന്നിട്ടെന്നീവിധം
പെണ്ണുങ്ങൾപ്പഴുതില്ലാത്തവളെ കണ്ടിട്ടില്ലതുമെ
പൊയ്യല്ലിതരമൊരുള്ളാമിത്തരുണിയെക്കാണുന്നവാറെന്നഹി
അയ്യയ്യേ വഷളാണിതെന്നഖിലരും നിന്ദിച്ചിടും നിശ്ചയം (൩൧.)

അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമോടിക്കൊണ്ടു
മിങ്ങോട്ടുവന്നൊരു ലക്ഷ്മികൊണ്ടും
മങ്ങാതെ നോക്കാൻമടവുന്നോ
ട്ടുങ്ങിപ്പുളച്ചിട്ടിപ്പോകുന്നല്ലൊ (൩൨.)

പാർവ്വതി— എന്താണിതിനൊരുവിശേഷം,

ജയാ— ഇവിടുന്ന ചവിട്ടാതെ കണ്ടതന്നെ ഇതുനിറച്ചു പൂത്തിരിക്കുന്നു.

ശ്രീപാർവ്വതി—(നോക്കീട്ട) എന്ത് പറയേണ്ടുന്നതന്നെ.

(നാലുപുറത്തും നോക്കീട്ട) എല്ലാഅശോകലതകളും പൂത്തിട്ടുണ്ടു. എന്താണിത വസന്തംവരേണ്ടകാലമായില്ലല്ലോ.

ജയ—തരുണതരവസന്തശ്രീസ്സതാൻനെത്തിട്ടേണ്ടു
ഒന്നൊരുസമയമതിന്നംബുവിലത്തുമ്പിൽവന്നാൽ
പരമശിവനമന്നിട്ടുന്നള്ളിക്കാണിതെന്നോ
ത്തുതരമകന്നു കമ്പ്രണിന്നനീയെന്നചോൎല്ല (ഇന്ന.)

(ശ്രീപാൎവ്വതിലജ്ജനടിക്കുന്നു.)

ജയ—തലമുടിയൊട്ടുവണ്ടുംവെള്ളിപ്പൂമെയ്യോട്ടപ്പൂ
കുലകഠിമുലകുളൂരുംപല്ലവപെട്ടിന്നോട്ടും
നലമൊട്ടലശേലിയാണീവഞ്ചുള്ളത്തില്ലവന്നസാ
കലിതരുചിനടക്കിൽതന്നിൽകഠിനിനൊന്നൊടൊക്കും

ശ്രീപാൎവ്വതി—ഇനിസ്സ നടക്കാമെന്നമാത്രമല്ല ഈ ലതയേക്കാളൊരുവിശേഷം, ഞാൻ സംസാരിക്കകയുംമററും ചെയ്യുന്നില്ലേ.

ജയ—ഒ-അതശെരിതന്നെ.

വിജയ—മറെറതെന്താണ മഹേശ്വരനെക്കാമിസ്സ, അല്ലേ.

ശ്രീപാൎവ്വതി—(ദേഷ്യപ്പെട്ടു) ഞാൻ നിന്നോടൊന്നും മിണ്ടാർ വന്നില്ല.

കാമൻ—തെല്ലൊന്നുതോഴിയോടുകോപമിയന്നിട്ടന്നീ
കല്യാണിതന്നുടെവളുത്തൊരുചില്ലിതന്റെ
തുല്യത്വമില്ലതിരകഠിക്കുനിനക്കിൽ(എ)എന്റെ
വില്ലെന്നുപോയ്ത്രപയോടോടിയൊളിച്ചുവെന്നോ

(ചോട്ടിലേക്കുനോക്കീട്ടു വില്ലിനോടു.)

തണ്ടാർദളാക്ഷിമണിയാമിവൾതന്റെ ചില്ലി
കണ്ടിട്ടനീവ്യസനിയാവുകയല്ലവേണ്ടൂ
വേണ്ടാവിഷാദമിതുനിന്റെസഹായിയാണി
ക്കുന്നംകുറുതവനെവെല്ലുവതിന്നുവില്ലേ (ഇന്ന.)

(ഉത്സാഹത്തോടുകൂടിവില്ലെടുത്തുകുലക്കുന്നു.)

ജയ—സഖി പാൎവ്വതി ഈ അശോകംവിട്ടു വണ്ടു ഇവിട്ടത്തെ നേരെവരുന്നു.

ശ്രീപാൎവ്വതി—ഈ വണ്ടിനെക്കൊണ്ടു വലിയ ഉപദ്രവമായി തീൎന്നുവല്ലോ എന്താണ്ണ വേണ്ടതു.

വിജയ—ആ കളിത്താമരപ്പൂവ അതിന്റെ ആട്ടക്കളേക്കു

കാട്ടു എന്നാലോടിക്കൊള്ളാം.

ജയ—വിജയെ ചമ്പകപ്പൂവല്ല വണ്ടിനിഷ്ടമല്ലാത്തതു.

വിജയ—ഇപ്പോൾ കാട്ടിത്തരാം (എന്നു വണ്ടിന്റെ നേരെ കളിത്താമരപ്പൂവ പാൎവ്വതിയുടെ കയ്യപിടിച്ചുകാട്ടുന്നു)

ശ്രീപാൎവ്വതി—അവ്വവണ്ടകലെമാറി ഈ ഉപായംകൊള്ളാം.

ജയ—ഇതെന്തുവിദ്യയാണു

വിജയ—ഇതൊരുവിദ്യയല്ല.

ഗൌരിമുഖത്തിനുള്ളൊരുസൌരഭ്യമൊന്നറിയുന്നവൎക്കെല്ലാം
പാമരതാംപങ്കജത്തിൻപരിമളഗന്ധമെന്നതേ തോന്നീടും (ഒ.)

ജയ—എന്ത് ഇതൊക്കെ ഇവളറിഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ടല്ലൊ.

വിജയ—ഇതറിവാനെന്താണപ്രയാസം. ഇതിവളുടെ പുറത്തുള്ള സ്വഭാവമല്ലെ.

ജയ—ഇവളുടെ അകത്തുള്ളതു രൂപമുണ്ടൊ.

വിജയ—ഉവ്വ.

ജയ—എന്നാൽ കേൾക്കട്ടെ.

ശ്രീപാൎവ്വതി—ജയെ വിജയയോടെന്താണു നീ ചോദിക്കുന്നതു. ഇവൾക്ക നല്ല കമ്പമാണു. ഏകദേശം അറിയരുതാത്ത മറ്റൊരാളുടെ ഉള്ളിലുള്ളതു പറയാതകണ്ടു മനസ്സിലാവില്ലെന്നു.

വിജയ—ഇനിക്കു കമ്പമില്ല.

ശ്രീപാൎവ്വതി—എന്നാലെന്റെ ഉള്ളിലുള്ളതു നീയെന്തുകൊണ്ടാണു അറിഞ്ഞതു.

വിജയ—

മെല്ലെക്കിന്നരിമാർഗ്ഗിരീശചരിതംപാടുമ്പോൾനിന്നാനനം
വല്ലാതെവികസിക്കകൊണ്ടുമഴകിൽക്കാലാദികാണുംവിധൌ
കല്യേനിന്നുടെഭാവഭേദമതിനെക്കൊണ്ടുംകഴിഞ്ഞില്ലകേൾ
ചൊല്ലാമിന്നലെരാത്രിയിൽസഖിയുടെസ്വപ്നോക്തികൊണ്ടുംതവ

ശ്രീപാൎവ്വതി—(നാണിച്ചുകൊണ്ടുവിചാരം) എന്റെ ഉള്ളിലുള്ളതൊക്കെ ഇവളറിഞ്ഞുവല്ലൊ.

ജയ—നമ്മൾക്കു പോവാൻ നേരമായി.

വിജയാ—(മേല്പോട്ടുനോക്കീട്ടു) ര- പോവാൻമവൈകി (ശ്രീപാൎവ്വതി പരിഭ്രമിച്ചു നടക്കുന്നു.)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—(യോഗംമതിയാക്കീട്ടുവിചാരം.)

പരമാത്മധ്യാനത്താൽപരമാനന്ദംപരംചെയ്യുന്നു
പരമതുകൊണ്ടാസ്സതിയുടെവിരഹജമാമല്ലലില്ലതെല്ലുമേ.

(അനന്തരം നന്ദികേശ്വരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു—)

നന്ദി—(വിചാരം) ഭഗവാന്റെ സമാധിയഴിഞ്ഞു പാർവ്വതി വരുന്നതൊന്നറിയിക്കുകതന്നെ (അടുത്തുചെന്നിട്ട)

ഏത്ര്യാകാരാംസുശീലാംനിശിതമതിമനശ്ശുദ്ധിഭാക്കിണ്യമേറാം
വിദ്യാമൈശ്വര്യംവിവേകംവിനയമിവകളൊക്കുന്നകുന്നിൻകുമാരീ
അദ്യശ്രീനീലകണ്ഠത്രിപുരഹരഭവൽപ്പാദശുശ്രൂഷചെയ്വാ
നെത്തുന്നുണ്ടിതസഖികളൊടൊന്നിച്ചുമന്ദിച്ചിടാതെ

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—(കണ്ണിളക്കിസമ്മതിക്കുന്നു)

നന്ദി—(പാർവ്വതിയോട) അകത്തേക്കു കടക്കാം.

(ശ്രീപാർവ്വതിയും സഖിമാരും ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നു.)

ജയവിജയമാർ—കുന്നിൻകുമാരിയുടെതോഴികളായഞങ്ങൾ
കനിച്ചിടുന്നഖിലശേഷവുമാത്രതീർപ്പാൻ
ചന്ദ്രകലാധരഭവൽപദപങ്കജത്തിൽ
മന്ദിച്ചിടാതിഹമഹേശ്വരകുമ്പിടുന്നു (൧൭)

എന്ന (നമസ്കരിച്ചിട്ടു പുഷ്പാഞ്ജലിചെയ്യുന്നു.)

കാമൻ—ദൃക്കിനാശ്ചര്യനല്കിലുള്ളജനത്തിനെല്ലാം
ദൃക്കുന്നമോദമുളവാക്കിയെഴുന്നഗന്ധം
വാച്ചുള്ളൊന്നമ്പിളിപ്പുതിയപുഷ്പസമൂഹമെൻകൈ
യ്യ്ക്കിന്നനല്ലൊരനുകൂലതരംതരട്ടെ (൧൮)

ശ്രീപാർവ്വതി-(വന്ദിക്കുന്നു)

കാമൻ—മങ്ങാതണിഞ്ഞമലർമാലകഴിഞ്ഞുമേരു
ശൃംഗാകൃതിക്കഴലെഴുംതലയൊന്നുതാഴ്ത്തി
ശൃംഗാരസാരമയിമാമലമങ്കമാനി
ച്ചുംഗാരലോചനപദത്തെവണങ്ങിടുന്നു (൧൯)

ജയിക്കാൻ തരംവരും എന്നാണ തോന്നുന്നത.

(ശ്രീപാർവ്വതി—താമരക്കുരുമാലചാർത്തുന്നു)

ക്ഷോണീധരേന്ദ്രസുതതൻ കരപല്ലവത്തിൻ
ശോണപ്രകാശമതുതട്ടുകകാരണത്താൽ

ചേണാർന്നൊരീരുചിരപങ്കജബീജമാല
മാണിക്യമാലയതുപോലെവിളങ്ങിടുന്നു (൩൪)
(ശ്രീപാർവ്വതി മാല കയ്യിൽവെക്കുന്നു)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— ഇലയോപുഷ്പമോഫലമോ
ജലമോഎന്തെങ്കിലുംമഹാഭക്ത്യാ
നലമൊടെയെന്നതൻതന്നാൽ
വലിയൊരുസന്തോഷമാണതിങ്കൽമമ

(എന്നു മാലഎടുക്കാൻഭാവിക്കുന്നു)

കാമൻ—അദ്യന്നല്ലോതരമിത്തിയ്യാളുംകണ്ണൂന്നൊന്നയച്ചീടാൻ
ഇയ്യിടയിൽതാൻഹരന്റെമെയ്യിൽസമ്മോഹനാസ്ത്രമെയ്യേണം
എന്നു (അസ്ത്രംതൊടുക്കുന്നു)

(ശ്രീപരമേശ്വരൻ ശ്രീപാർവ്വതിയുടെമുഖത്തുനോക്കീട്ടുവിചാരം)

തൊണ്ടിപ്പഴംതൊഴുംചുണ്ടുംസ്മിതസിതരുചിയും
പൊൻകുടത്തോലച്ചാറീ
ട്ടുണ്ടാകുന്നീസ്തനൽകണ്ഡലമുമസിവിളങ്ങു
ന്നോഗണ്ഡങ്ങൾരണ്ടും
വണ്ടോടേലും ചില്ലിവില്ലാട്ടവുമസിതകടാക്ഷ
ങ്ങളുംചേൎന്നിട്ടണീ
കൊണ്ടൽക്കാർവേണിയാൾതന്നുടെസമ
സുമുഖംകൊങ്കിലേണാങ്കനോടും (൩൫)

(ശ്രീപാർവ്വതി ലജ്ജിക്കുന്നു).

ജയ—(സ്വകാര്യമായിട്ട വിജയയോട)പാർവ്വതിയുടെആഗ്ര
ഹം സാധിച്ചു ഇല്ലെ.

വിജയ—ഉറപ്പായോ.

കാമൻ—കല്പമല്ലലോകൈകതൊഴുംമന്നൻ
നല്ലവണ്ണമിളക്കിച്ചുമനമുടൻ
കല്യനാംഹരനെഴുന്നിട്ടുന്നിതാ
വില്ലെടുത്തവരിൽമുമ്പനായിഞാൻ (൩൬)

നന്ദി—(വിചാരം)

കയിൽമൊഴിമണിയാമിജ്ജഗദീശ്വരചന്ദ്രി
നയനതിലകമന്ത്രമേനിമാറുന്നിതെന്തോ

(ശേഖരാ നാട്ടനേരിട്ടെന്നപോലെ)

നിയമിതയമനിന്നാഥാത്മ്യമാഹാത്മ്യമുഗ്രം
ജയജയജയജയശംഭോ വിശ്വനാഥാ നിശംഭോ (൯)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—(മനസ്സുറപ്പിച്ചിട്ടു) (വിചാരം) ഹേ—ആ ശ്ചര്യമായി ചിത്തചാഞ്ചല്യം—മഹാകഷ്ടംതന്നെ— എന്താണിങ്ങിനെ വരുവാൻ കാരണം നോക്കട്ടെ (നാലുപുറത്തും നോക്കുന്നു)

നെഞ്ചിൽതെല്ലൊന്നുപോലും ഭയമഥ
കലരാതുന്ദുസന്താപനാസ്ത്രം
ചഞ്ചൽതന്വീലസൽഭ്രൂലതയൊടെതിരി
ട്ടുന്നല്ലവില്ലിൽ തൊടുത്തു
എഞ്ചിത്തം ലക്ഷ്യമാക്കീട്ടുഴുകൊടുമ ചെ
വിയോളം വലിച്ചുള്ള അസ്ത്രം
തഞ്ചത്തിൽ താനെ കൊണ്ടിങ്ങിനെ മറവിൽ
വസിക്കുന്നിതാ കണ്ടബാണൻ (൧൦)

ഈ കള്ളന്റെ പ്രയോഗമാണിതല്ലേ (കോപിക്കുന്നു) സ്ത്രീകളൊക്കെ പേടിച്ചു പരിഭ്രമിച്ചു കണ്ണടച്ചുപോയി.

നന്ദി—
സന്ധ്യാഭ്രം പോലെ വല്ലാതുടൽ തുടുതുടെയാവുന്ന ദേവന്റെ വിശാലം
വെന്തിട്ടൂറാതു നീറും നിടിലമിഴിയിലക്കണ്ണു ചാടുന്ന കോപാൽ
എന്തിപ്പോവപ്പുകപ്പുന്നുസമയമതാ—(നോക്കീട്ടു—അയ്യോ! അയ്യോ! മനസ്സിലായി ഈ കള്ളക്കാമന്റെ അപകടമാകെ കണ്ടാണ)—ജ്വാല
ജാലോഗ്രനാമീ ചെന്തീ മൗൎത്ത സ്വഭാവത്തോടുതുടിതുടിപെരുകുന്ന
പാരാതെ പാരിൽ (൧൧)

(കാമദേവൻ പേടിച്ചോടിപ്പോയി, പിന്നാലെ അഗ്നിയും പോയി)

(ആ കാലത്തിൽ)

അമ്പത്തു രൂപമിവരുടെ പെരുതാമിക്കുറവും ക്ഷമിക്കേണം
കരുണാകരയതിരുമുള്ളിൽ കനിവോടയങ്ങളിലുള്ളൂന്ന

നന്ദി— ദേവകളുടെ പ്രാർത്ഥനയാണിത—

ചിത്തമുഴുത്തഭയമൊത്തുകരിച്ചു പാരും
ചിത്തോത്ഭവന്റെ അതിമോഹനകായഭേദം
എത്തിപ്പിടിച്ചതിഭയങ്കരനായ വഹ്നി
കത്തിക്കരിച്ചു പൊടി ഭസ്മമതാക്കിയല്ലോ (൧൨)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ-നന്ദീ—

തരമോസ്സുഖമോതപസ്സുചെയ്വാൻ
തരളാപാംഗികളൊത്തിരിപ്പവന്നു

നന്ദി—ഏറാൻ ഇല്ല.

ശ്രീപര—തരുണീജനവഞ്ചനത്തിനായി
തരമൊന്നുനോക്കിവിട്ടതുപോരുകയില്ലി (൬൪)

നന്ദി— ഏറാൻ അങ്ങിനെതന്നെ (എല്ലാവരും പോയി)

കാമദാഹമെന്ന ഒന്നാമങ്കം കഴിഞ്ഞു.

—————

ഉമാവിവാഹം.

രണ്ടാമങ്കം.

—————

(അനന്തരം വിദ്യാധരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

വിദ്യാധരൻ—സ്വർഗ്ഗത്തിന്നുമിതിന്നുമന്തരമിട്ടതാണൊരു ഭേദം. ഞാനിപ്പോൾതന്നെ കണ്ടോണ്ടല്ലോ വരുന്നത. ഇനിക്കൊരു ഭേദവും തോന്നുന്നില്ല.

ഹർമ്മ്യപ്രാകാരസൽഗോപുരവിപുലലസൽസൌധജാലാദിയെല്ലാം
വിദ്യോതിക്കുന്ന ചിന്താമണിഗണമതുകൊണ്ടൊന്നുപാർക്കിലൊഴിഞ്ഞും
വിദ്വാന്മാർവേദശാസ്ത്രാദിഷ്വതിചതുരധിയോചേരുന്നകല്പദ്രുകൊണ്ടാ
ണ്ടുദ്യാനംസ്വർഗ്ഗമോടൊത്തിട്ടുമിതുമഹിമയാൽതുല്യമംകമ്പമെന്യെ

എന്നുതന്നെയല്ല—

മന്ത്രിന്റെശക്തിയുള്ളകാരണമിസ്ഥലത്തിൽ
കഞ്ജാക്ഷിമാർപൃഥുഘനസ്തനകുംഭയുഗ്മം
നെഞ്ഞത്തുചേർത്തുപുണരുമ്പൊഴുതാശുമുന്നിൽ
സഞ്ജാതമാംസുഖമൊരമ്പതിരട്ടികൂടും (൬൫)

ഇതാ എന്റെ ഭവനം അകത്തേയ്ക്കു കടക്കുകതന്നെ (കടന്നു നേരെ നോക്കീട്ട്)

ചിന്നംപ്രകാശമിയലും മണിഭൂഷണങ്ങ
ളന്യൂനമേററവുമണിഞ്ഞു നിറഞ്ഞമോദാൽ
ധന്യാംഗനാകുലശിരോമണി മന്ദമിപ്പോ
ളെന്നാസ്ഥിതങ്ങളൊത്തിമേറി വന്നിടുന്നു (൧൭)

(അനന്തരം വിദ്യാധരി പ്രവേശിക്കുന്നു)

വിദ്യാധരൻ— കട്ടിത്തമേറിയൊരു നിന്മുലചേർത്തുനന്നാ
യെട്ടിപ്പിടിക്കുക മടിക്കരുതൊട്ടുമിപ്പോൾ

വിദ്യാധരി— (ആലിംഗനം ചെയ്യുന്നു.)

വിദ്യാധരൻ— ചട്ടററ നിൻകുചതടീപരിരംഭലീല
മൊട്ടല്ലമന്മനസി തീർത്തൊഴിമോദഭാരം ()

വിദ്യാധരി— എന്താണിത്ര നേരം വൈകിയതു.

വിദ്യാധരൻ— കാമവിരഹതപ്തയായ രതിയുടെ ദുഃഖം കണ്ടിട്ട ഞാൻകുറച്ചുനേരം അന്ധനായി നിന്നുപോയി.

വിദ്യാധരി— രതിയ്ക്കുവന്നൊരം ദുഃഖം കേൾക്കുന്നവർക്കുകൂടി സഹിപ്പാൻ വയ്യാത്തതാണു. എന്തെല്ലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണു രതി ദുഃഖിയ്ക്കുന്നതു.

വിദ്യാധ— മോഹാലസ്യം കളഞ്ഞതിടനതി ഘനമു
ക്കിഷ്ടമാണെന്നിവണ്ണം
ഹാഹാ ഞാനെത്രചൊല്ലീടിലുമിതുവരെ
കേൾക്കാത്തതെന്തേ വസന്ത
മോഹിപ്പിയ്ക്കുന്നൊരാ സ്വൽപതിയുടെ
കളൂർ കൈ ചുട്ടു പൊട്ടിച്ചുവരെൻ
ദേഹം വിട്ടോമഹന്തന്നൊടുകഠിനതയാൽ
തുല്യനായിട്ടുവാനോ (൧൯)

പാരാതിരേഴുലോകത്തിലതിൽമഞ്ചുംസൌന്ദര്യനൊൾശേഷം
പാരം ദൃഢ്യാപമാനത്തവസഖിയുടെനൽഗാത്രമത്ര്യന്തപൂജ്യം
പാരിപ്പോൾ പാരമായിട്ടിവശിവധരണിമേണ ജാലങ്ങളോടും
പാരംകോരോരൊ ചിന്തിച്ചിതറിയിതപറക്കുന്നിതിമട്ടിലായി (൨൦)

മാനത്താഴിലെനമന്ദമന്ദമുയരുംചേണാർന്നൊരേണാങ്കനേ
മാനിക്കാത്തവരേയുമാസകലവും നില്ലാതെകൊല്ലുംഭവാൻ
ദീനത്വം സഹിയാതെകണ്ടുകരയുന്നീച്ചന്ദ്രനെക്കണ്ടുകൊ
ണ്ടുന്നംവിട്ടൊരു ദുഃഖവശമോടുമെഴുന്നീററിട്ടാത്തതെന്താണഹോ ()

ന്നായിട്ടിളമതസഖനെൻറതെളിയുന്നങ്കത്തൊടൊക്കുന്നതി
ല്ലെന്നാക്ഷങ്കമചിത്രകംഠൂ കരാബ്ജം കൊണ്ടുമാപ്പാമരാൽ
എന്നോമൽനിടിലസ്ഥലേമുഗ്ധമദപ്പൊട്ടൊന്നകത്തിച്ചുടൻ
നന്ദിസ്സുതവഭാവമോർത്തധികമാസ്സുന്നുന്നു ചിത്തമ്മമ (വൃ.)

പെട്ടന്നന്നുടെബന്ധുതൻപ്രമമറച്ചീടുംമഴക്കാറിനോ
ടിഷ്ടപ്പെട്ടൊരുനിൻ കബരീകുഴലുഞാൻകെട്ടുന്നതുണ്ടെന്നുടൻ
കെട്ടിച്ചിബിന്നവേണ്ണമെന്നായസേത്തോടേ ചിരിയ്ക്കുന്നനിൻ
ചട്ടറ്റീടിനവക്രമമോർത്തധികമാസ്സുന്നുന്നു ചിത്തമ്മമ (വൃന്ദ)

നിൻകാൽമാന്തളിർകൊണ്ടുകൃഷ്ണകലമദംവാസന്തികാകശ്ചളം
കങ്കേളിപ്പുതുപുഷ്പമിച്ചോടികചാംഭൃംഗംശശാങ്കൻമുഖം
മങ്കേവാസവസംഗസൌഖ്യവുമിനിയ്ക്കേകുന്നനിന്നിത്ത്യമെ
ന്നോങ്കൽപ്രേമമെഴുംതവോകതികതതികന്നുന്നു ചിത്തമ്മമ ( )

ചാരുതപതത്താരുപൂണിരിപ്പുതമയുംകേളീകടാക്ഷങ്ങളും
നേരമ്പോക്കുകലർന്നിടുന്നമൊഴിയുംലീലാവിലാസങ്ങളും
ഓരോന്നേവമെടുത്തെടുത്തുപറയുന്നെന്തിന്നശേഷവും
പാരാതിപ്പൊഴുതോർക്കവേത്തധികമാസ്സുന്നുന്നു ചിത്തമ്മമ (വൃന്ദ)

ധന്യേനിന്നുടെമനസ്സേറിയമതിപ്രാണങ്ങളിപ്പത്തിനാ
യൊന്നായെന്നതുപോലെദേഹമതുമിങ്ങൊന്നായിവന്നീടുവാൻ
ന്നന്നായിട്ടുമുറുക്കിയൊന്നുപരിരംഭംചെയ്യുവൻനിന്നെഞാ
നെന്നാണുന്നുപുണർന്നതോർത്തധികമാസ്സുന്നുന്നു ചിത്തമ്മമ (വൃന്ദ)

എന്നുംമററും ഭ്രാന്തപിടിച്ചപോലെ വസന്തത്തിനോടും കാമനോടും നിലവിളിച്ചുപറഞ്ഞുംകൊണ്ടാണ ഇതി ദുഃഖിയ്ക്കുന്നത.

വിദ്യാധരി— ഇതൊക്കെ കേട്ടിട്ട എന്റെ മനസ്സ വ്യസനംകൊണ്ടവല്ലാതെകണ്ടാവുന്നു. ഞാനെന്താണ ചെയ്യേണ്ടത.

(അണിയറയിൽ)

എന്തയ്യോചെയ്യുതിപ്പോളുരുതകമ
കരംകൂടിയേൽക്കുന്നനേരം
ചെന്തിയ്യിൻജ്വാലതട്ടുന്നതിനുസദൃശ
മായ്ഹന്തഞാൻവെന്തിടുന്നു
ചെന്താർബാണൻമരിച്ചെങ്കിലുമൊരു

കുറവില്ലായവന്തൻശരത്തിൻ
സന്താപത്തിനുപൈചാകിലുമിഹ
പുളിരാമിനുപോവാത്തപോലെ—എന്ന

വിദ്ദ്യാധരൻ— ഇതാരുടെ ശബ്ദമാണു

ശുകശോകംതേട്ടാവിരവിനൊടരാഹാവിണകരയും
പികങ്ങൾക്കങ്ങുണ്ടാമഴലധികഴങ്ങുകഴല്ലകൾ
പ്രകമ്പംചെണ്ടാമീദൃശ്ശലമൊഴികേട്ടെങ്കിലതുമ
ല്ലകംപോരംവേവുംകഠിനതമകല്ലിനുമധുനാ (൨൯)

വിദ്ദ്യാധരി— നോക്കാരുടേയാണെന്നറിവാൻ പുറത്തേക്കിറങ്ങുക. (രണ്ടാളും നടക്കുന്നു—വിദ്ദ്യാധരി നോക്കീട്ടു) ഇതാ ഈ നിലാവുമിററത്ത സഖികളോടൊരുമിച്ചു പാർവ്വതി ഇരിക്കുന്നു.

വിദ്ദ്യാധരൻ— (നോക്കീട്ടു)

ഹരഹരസുമശരാഹരനുടെവിരഹമഹാതങ്കസങ്കടത്താലെ
കരളുരുകിത്തെളിഞ്ഞാനകരയുംഗൌരീവിലാപമാണിതഹോ

ഇവിടെ നോക്കി നില്ക്കരുതു: അങ്ങോട്ടുതന്നെ പോവുക. (രണ്ടാളും പോയി)

(വിഷ്കംഭം കഴിഞ്ഞു)

(അനന്തരം ജയവിജയമാരോട്ടുകൂടി ഇരുന്നുംകൊണ്ടു ശ്രീപാർവ്വതി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശ്രീപാർവ്വതി— എന്തയ്യോചെയ്യതിപ്പോൾ— (എന്ന ഒന്നുകൂടി ചൊല്ലുന്നു.)

ജയ— ഹിമകരമുഖിയാളേപല്ലവംതന്നുപുഷ്പം
ഹിമസരിവയെല്ലാംമെയ്യിൽനന്നായണിഞ്ഞു
ഹിമശിലയിതിൽമന്ദംനീശയിച്ചാലുമിപ്പോൾ
ഹിമഗിരിതനയേനിന്നംഗതാപംശമിപ്പാൻ (൩൦)

വിജയ— സരസിജശരതാപംകൊണ്ടുമാൽപ്പൂണ്ടിട്ടുന്തൻ
പരിതൃഷ്ഠലശരീരത്തെയുമിപ്പോളുനാക്കാൻ
ഉരുതരമെമെത്തല്പ്പുത്തുള്ളൊരീശ്ശൈലകന്യ
സ്ഥതത്തെതണിവാടന്നൊന്നുള്ളതോതേണമേതാൻ (൩൧)

ജയ— എന്നാൽ നോക്കണിയിക്ക (ചന്ദനംപൂശുന്നു)

പാർവ്വതി—

വിഷമം മലയജരസമിതു വിഷമിപ്പാൻ മെയ്യു ചുട്ടുകത്തുന്നു
വിഷധരകലസംഗത്താൽ വിഷമിതിന്നുണ്ടായിയെന്നുണ്ടോ

വിജയ— (തളിരണിയിക്കുന്നു)

പാർവ്വതി—

ചെന്തീയ്യിൻജ്വാലയെത്തട്ടത്തെന്തിന്നുവെച്ചുന്നിതുഎൻതനുവിൽ
സന്തതമുപരിരാഗത്താൽവെന്തുരുകീടുന്നതാണൊന്നുമെന്നോ

(വിചാരിച്ചിട്ടു)

ഇന്നിപ്പോളെൻതനുവിലിതിനെന്തിസ്സുവസ്തു
തിന്നുള്ള കാരണമറിഞ്ഞുപറഞ്ഞിടാം ഞാൻ
ധന്യൻപുരാരിമനസിതപ്രിയനിന്നൊരിക്കൽ
തന്നംഗമുന്നതമണിഞ്ഞിട്ടുമുന്നതല്ലേ (ൻ്)

വിജയ—(മുത്തുമാലയണിയിച്ചിട്ട്)

മുത്തുമാലയിതുകൊണ്ടുവന്നിതാ
മുത്തുമാലയിക്കാമ്യകന്നിതോ

പാർവ്വ— ഇസ്ഥിതിയ്ക്കിവിടെദുഃഖമായൊരു
ന്നസ്ഥിതാംഗമൊട്ടുഭേദമാകണം (ൻ്)

ജയ— (പൂമാലയണിയിച്ചിട്ട്)

ഇപ്പൂകലന്നസുമങ്ങൾകൊണ്ടുകലിതമാക്കിട്ടിന്നിതാനിന്നാൽ

പാർവ്വ- പിച്ചകമലർനികരമപ്പിച്ചകമലമിൽക്ഷമവലാകുന്നു

ജയ— മത്തതാംശിലയിതിൽകിടക്കനീ
മഞ്ജുളാംഗിതവമെയ്തണുക്കുവാൻ

പാർവ്വതി— (കിടന്നിട്ടുഉരുണ്ടുംകൊണ്ട്)

കണ്ഠബാണശിഖിതന്റെശക്തിയാൽ
കാത്തിടുന്നിതുചേരരിപ്പൊഴും
കന്തന്താൽമമദേഹമാസകലവും
കത്തീട്ടതിരറ്റമേൽ
ചന്തത്താൽമുളകണ്ണരച്ചുടനുടൻ
തൊറ്റമ്പറിച്ചുമേയോ
ചെന്തീയ്യിൻകനൽപാറിമേൽകച്ചാ
തികയോഹാഹാവിഷംതേക്കയോ

എന്തയ്യോപരിതാപമിന്നിതുകളഞ്ഞീ
ടാൻതുനിഞ്ഞിടുവിൻ (ൻ)

ജയവിജയമാർ— (ഖിശറിയിൽ പനിനീർ തളിച്ചു വീശുന്നു)

വിജയ— പാർവ്വതി ഇവിടുന്നിപ്പോൾ മനസ്സങ്ങോട്ടുഴച്ചിട്ടു ഈ കാലത്തിച്ചൂടൊക്കെ ശരീരംകൊണ്ടുസഹിച്ചുതുടങ്ങീട്ടു കുറച്ചു നേരമായില്ലേ. ശരീരക്ഷമസ്സിനി കുറച്ചുനേരംധൈര്യംപിടിച്ചുംകൊണ്ടു മനസ്സുകൊണ്ടുസഹിക്ക. വലത്തെ ചുമല ഭാണ്ഡംഎടുത്തിട്ടു കഴച്ചാലെടത്തെ ചുമലിലിടുക. എടത്തെ ചുമല കഴച്ചാൽ വലത്തെ ചുമലിലിടുക, ഇങ്ങിനെമാറിമാറിയായാലല്ലെ കുറച്ചുഭേദം.

(കാവല്ക്കാരത്തിപ്രവേശിച്ചിട്ടു)

ഇന്നരിമയൊടിതുകേൾക്കുകകിന്നരിമാരിഹപുറത്തുവാതുക്കൽ
സുന്ദരിയങ്ങേക്കാണ്മാൻവന്നൊരുനാഴികയതായിനില്ക്കുന്നു

പാർവ്വതി— എന്നാലവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരൂ—

കാവല്ക്കാരത്തി— കല്പനപോലെ (പോയി)

പാ—മനസിജതാപംപരജനമനസികാണ്മാനരുതല്ല കാപ്പാനം
ഇനിയൊരുനാഴികനേരംമെനമേനിതാൻസഹിച്ചിരിക്കേണം
(മനസ്സുറപ്പിച്ചു എണീറ്റിരിക്കുന്നു)

ജയ—(നോക്കീട്ടു)

ആശ്ചര്യതായിട്ടിവളുടെധൈര്യമതായോരുമേഘപടലത്താൽ
ശൌര്യമെഴുംകാമാനലസൂര്യന്നശേഷംമറഞ്ഞുപോയിപ്പോൾ

വിജയ —

മാനമെഴുന്നമഹീധരാധിപതിതൻനൽപുത്രിയായുള്ളൊരീ
മാനഞ്ചുംമിഴിതാനസാമ്യമധികംപ്രത്യക്ഷമാവുംവിധം
ഊനംചെറാന്നയാതൊന്നാൽമറവാക്കീടുന്നസർവ്വത്തെയും
നൂനംചേതസിധൈര്യമുള്ളവർസഹിക്കുംവേണ്ടിവന്നീടുകിൽ

പാർവ്വതി— മഞ്ഞുകല്ലു ഒക്കെ അലിഞ്ഞുപോയി ഇല്ലേ.

ജയ— ഉവ്വ്

പാർവ്വതി— നന്നായി. ഈ ശീതോപചാരസാധനങ്ങളെ യൊക്കെ കളയൂ

ജയ— അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു (അതുചെയ്യുന്നു)

(അനന്തരം രണ്ടു കിന്നരിമാർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

രതി — പരഭൃതികെ നോക്കൂ. ഈ നിലാവുമിററം ബഹുവിശേഷംതന്നെ.

നിലാവുംകിരാതികളുമിഹ
നലമൊടുശശികാന്തമണികൾകൊണ്ടെല്ലാ
പലചിത്രപ്പണിയെഴുമീ
സ്ഥലമതിനൊട്ടല്ലകാങ്കെവിസ്താരം

പരഭൃതിക — രാഗമാലെ ശരി

മഞ്ഞത്താലുംമതിബിംബകാന്തിനികരാത്തട്ടിട്ടലിഞ്ഞീടുമീ
മഞ്ജുശ്രീശശികാന്തമന്നാമിതൊലിപ്പിച്ചുജലശ്രേണിയും
മഞ്ഞുംചന്ദനചന്ദ്രപൂർണ്ണമിളിതശ്രീയന്ത്രവാതങ്ങളും
ഭഞ്ജിക്കാതെയെഴുമിസ്ഥലത്തിലണികിൽതിയ്യുംതണുത്തീടുമെ

രാഗമാല — ഇതുനോക്കൂ.

കോട്ടംവിട്ടൊരുചന്ദ്രകാന്തമണിയാൽകെട്ടിപ്പടുത്തുള്ളൊരീ
ച്ചുട്ടറ്റിടിനതിന്നന്തർപുരമതിൽതിക്കിത്തിരക്കിപ്പരം
പെട്ടോരീപ്രതിബിംബമെന്നകളവുംപൂണ്ടിപ്പൊളിന്ദുസൌധ
ന്നൊട്ടല്ലിന്നുവസിച്ചിടുന്നിതുമതന്നാന്ത്യംഭജിച്ചീടുവാൻ (൫൨)

പരഭൃതിക — രാഗമാലെ പാർവ്വതിയെവിടെയാണ്.

രാഗമാല — (സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ട്)

താരാധിനാഥമണിവേദിയതിങ്കൽമുല്ല
ത്താരായതിണ്ടതലയന്നയതിന്മേലേവം
ചാരീട്ടിതാപ്രിയസഖീയുഗമൊത്തിരിപ്പു
ന്നൊരീക്കൃശാംഗിമണിരാമലമങ്കയല്ലേ (൫൩)

പരഭൃതിക — ശരിതന്നെ. അതെ. ഇനിക്കൊട്ടും കണ്ട പ്പോഴ്മനസ്സിലായില്ല. കഷ്ടം, ഇദ്ദേഹമെങ്ങിനെയാണിതിനെ യറിയാതെ നോക്കൂ.

കാതില്ലൊന്നോലകയ്യിൽത്തരിവളയിവയില്ലിക്കുമാരിക്കിദാനീം
പാദത്തിങ്കൽചിലമ്പില്ലരിയൊരുമണിമാലാദികണ്ഠത്തിലില്ല
സാമോദത്തിനൊട്ടല്ലാറാബൊതവെളുത്തായിവന്നിന്നിവല്ലാ
ലോതാണെന്തെങ്ങിചാംകിന്നാഴലതുമചരുതല്ലെന്നതുന്നിന്നയി

രാഗമാല — എന്തുണ്ടേഹമാണിപ്പോളിവൾക്കുള്ളത്. [ക്കാം

പരഭൃതിക— ബന്ധമാണെന്നറിവാൻതന്നെ ഞങ്ങൾക്കു്; പിന്നെ ഏതു ബന്ധമാണെന്നെങ്ങിനെയാണറിയാ.

പൃഥ്വീമമാനസമതികളിലുള്ളതും
പരിചിതസമൃദ്ധമതിനളിനിലുള്ളതും
അറിയുന്നതെങ്ങിനെ ഞങ്ങൾകാണെന്നീ
ശ്ശാരമാവരമേമതുമിഴിവൾക്കഹോ (ഫറ്വ)

(ഒരേള്ളമട്ടത്തെ ചൊന്നിട്ട)

ഗുണത്താലുമൊരേഴുകളുള്ളനമ്മി
ഗണത്തെയെന്നല്ലസമസ്തമെയ്യും
ത്രണീകഴിഞ്ഞുംവെവ്വേറെയല്ലാം കാ
ലിനംപ്പൂമ്മാനെന്താവന്നങ്കിട്ടണ (ഫാൻ)

പാർവ്വതി— നിങ്ങളിരിവരും പാട്ടുതുടങ്ങുകതന്നെ. (കിന്നരിമാരിരിക്കുന്നു)

പാർവ്വതി— [illegible] കഴിത്താളവും, വിജയ മൃദംഗവും കൊട്ടട്ടെ.

[illegible]— (കഴിത്താളം കൊട്ടുന്നു. മറവർ കഴിത്താളമൊപ്പിച്ച ശ്രുതിവൈഭവവും മൃദംഗവും ശ്രുതിക്കുന്നു.)

പാർവ്വതി— ഇപ്പോൾ ശ്രുതി നല്ലവണ്ണം ചേർന്നു. ഈ ശ്രുതിചേർന്ന പാട്ടും കേൾക്കാനെന്താനന്ദമാണ്. നാലാളുകൾ കൂടി കരയുകയാണെങ്കിലും ചേർന്നിട്ടു ശ്രുതിയൊന്നാണെങ്കിൽ കേൾക്കാൻ രസമുണ്ടെന്നത ശരിയാണ്.

കിന്നരിമാർ— (നാട്ട, ഗൌളം, വരാളി, ആരഭി, ശ്രീരാഗം, കേദാരം, തിതിഗൌളം, ഹംസധ്വനി ഈ ഘനരാഗങ്ങളെ ക്രമേണ പാടുന്നു.)

വിജയ—(മൃദംഗം കൊട്ടുന്നു)

പാർവ്വതി—(സന്തോഷിക്കുന്നു)

രാഗമാല—ഇനി ഏതുരാഗമാണ വേണ്ടതു

പാർവ്വതി—

അന്തരമൊഴുമഷഡ്ജപഞ്ചമന്തരമെന്യേതൈവതധൈവതവും
ഋഷഭമതാംഗാന്ധാരമമദ്ധ്യമമതുതന്നെകാകളിനിഷാദം (ഹ്രം)

§ സരിഗമപധനിസയെന്നാ
രൊഹണസരണിസധപമഗരിസസനിപധനിസ
പരിചിനൊടെന്നവരൊഹണ
സരണിയിതരികയൊട്ടൊത്തൊരുരാഗമതൊട്ടെ (൧൧൧)

പരഭൃതിക— (സ്വകാൎയ്യമായിട്ടു) ധീരശങ്കരാഭരണത്തിങ്കൽ നിന്നു ജന്യമായ ശങ്കരാഭരണമല്ലെ ഇത-

രാഗമാല— പിന്നെയൊ.

വിജയ— (ശ്രീപാൎവ്വതിയോടു സ്വകാൎയ്യമായിട്ടു) ശങ്കര രാഗമുണ്ടെങ്കിലുള്ളിലുള്ളതൊന്നു പുറത്തു പറയുന്നു. കഷ്ടം എന്താകട്ടെ- ശങ്കരാഭരണരാഗമല്ലെയുള്ളൂ.

കിന്നരികൾ— (രാഗാലാപനം ചെയ്തിട്ടു പല്ലവി പാടുന്നു) ഭരണനിപുണ പാഹിമാം ശങ്കര-(എന്നു.)

പാൎവ്വതി— (കണ്ടുകൂടി മനസ്സറപ്പിക്കുന്നു)

രാഗമാല—

സംഗതികളോടുമൊത്തുമിങ്ങിനെ നന്നായിന്നിവരായിപ്പാൻ
ഭംഗിയതെല്ലാട്ടും ത്രിദശാംഗനമാൎക്കുമേറ്റുകില്ല (൧൧൨)

പരഭൃതിക—

തിരുമാനമുചെയ്തിടാമെടൊ തിരുമാനമിതുകേട്ടുവെങ്കിലൊ
തിരമാനമെഴുമപ്സരോമണിത്തിരുമാനനമവൎക്കുവാടിടും (൧൧൩)

പാൎവ്വതി— (കിന്നരിമാൎക്കു മുത്തുമാല സമ്മാനം കൊടുത്തിട്ടു) ഇവരുടെ പാട്ടിന്റെ ജാതിയും മനോധൎമ്മവും നന്നു. കണ്ഠം പിന്നെ പറയാനില്ലല്ലൊ.

രാഗമാല— ഇട്ടിക്കിൽ മന്ത്രത്തിന്റെ ശക്തികൊണ്ടുള്ള കഫഘോഷം കൊണ്ടു ഒച്ച തെളിവാൻ വളരെ പ്രയാസം.

പരഭൃതിക— (ഹിന്ദുസ്ഥാനികാപ്പി- ചെമ്പട)

പാലയപാപഹരമഹേശ്വര— പാലയ-
കാലയമാഖിലനാഥപരാൽപര
ബാലശശാങ്കധര— പാലയ-

---

§ സരിഗമപധനിസ എന്നാരോഹണം. സധപമഗരിസസ നിപധനിസ എന്നവരോഹണം. ഇതൊക്കെയുള്ള രാഗമാവട്ടെ.

ദക്ഷമഖാതിഭയങ്കരശങ്കര
രക്ഷിതസന്നികരമഹേശ്വര— പാലയ-
(എന്നുള്ള കീൎത്തനം പാടുന്നു.)
രാഗമാല— (നാദനാമക്രിയ— ചെമ്പട)
കാലകാലദേവപാലയ
ബാലചന്ദ്രമൗലേശങ്കര— കാല-
ലോകമിത്രഫാലനേത്ര
ശോകാപഹദേവവന്ദന— കാല-
അചിന്തകരുണാഭവനദേവ
ആവിലതാപമിതിശേഷണംമേ— കാല-
(എന്നു പാടുന്നു.)

പാൎവ്വതി— ഇതു നന്നായി.

കിന്നരിമാർ— ഇവിടുത്തെ പാട്ടുകൂടി കുറച്ചു കേട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു.

ജയ— അതിപ്പോൾ വേണ്ട. പാൎവ്വതിക്കു വളരെ ക്ഷീണമുണ്ടു.

കിന്നരിമാർ— പല്ലവിയും മററും വേണ്ട. ഒരു കീൎത്തനമാത്രം മതി. ഇവിടുത്തെ പാട്ടുകേട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു നന്നെ ആഗ്രഹമുണ്ടു.

പാൎവ്വതി— അങ്ങിനെതന്നെ. കുറച്ചുപാടാം. (എന്നു നീലാംബരിരാഗം ആലാപിക്കുന്നു.)

രാഗമാല— (വിചാരം) സാക്ഷാൽ സരസ്വതിയുടെ പാട്ടുകൂടെ ഇത്ര നന്നല്ല.

പരഭൃതിക— (വിചാരം) ഇതു കേട്ടാൽ കല്ലുകൂടി അലിയും.

കിന്നരിമാർ— (സ്വഗതം)

ഞങ്ങളുടേയുംഏണാക്ഷിമാരുടേയുംമനോജ്ഞഗാനത്താൽ
ഞങ്ങൾക്കിന്നുലഭിച്ചതുഭാഗ്യമെത്രാനെത്രാനല്ലോ (ഏഹര)

പാൎവ്വതി — (നീലാംബരി— ത്രിപുട)
വാമദേവവരദേഹിദേവ
കാമദേവാന്തകശംഭോ
കാലയമപികരുണാംവിഭോ
ചാലെശിവചന്ദ്രമൗലേ—
(എന്നു എടനൊത്തപാട്ടിൽ ഭാവാദം പാടുന്നു.)

ജയവിജയമാർ— (വിചാരം) അയ്യോ— ഈ ദുഃഖമൊത്തുകി പാടാനിപ്പോഴും പാർവ്വതി വല്ലാതെകണ്ടു കുണ്ഠിക്കുന്നുവല്ലൊ.

കിന്നരിമാർ— (വിചാരം) ഇത്രഐശ്വര്യമുള്ളവർക്ക ഇങ്ങിനെ ഏടനെഞ്ഞുപൊറേണമെങ്കിൽ എത്രവലിയ ബന്ധമായിരിക്കണം. അയ്യോ വിചാരിക്കാൻവയ്യ. (സ്വഗതം) ഇനി പാട്ടതെയാകാം. ഇതുപറഞ്ഞപ്പോഴും ഞങ്ങളിത്ര വിചാരിച്ചില്ല. (കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു) കഷ്ടം ഇപ്പോഴും ഞങ്ങളും കാരണമായിട്ട ഇവിടുന്ന കരച്ചൽബന്ധിച്ചുവല്ലൊ.

പാർവ്വതി— അതുകൊണ്ടൊന്നുമില്ല. നിങ്ങളുടെവാക്കിനെ കേൾപ്പാനിപ്പോഴും ഇനിക്ക ശക്തിയില്ലല്ലൊ. എന്നുള്ള വിചാരംകൊണ്ടാണ ഞാനിപ്പോഴുംകരച്ചൽ ബന്ധിക്കുന്നത.

ചാരുതിക— (സ്വകാര്യമായിട്ട) പരമാർത്ഥപക്ഷത്തിന്നുതന്നെയല്ല— നേരംപോക്കിനായിട്ടുംകൂടി താൻനന്നെക്ലേശിക്കും അങ്ങിനെയാണിവിടുത്തെ പ്രകൃതിയെന്നിപ്പോഴും നല്ല നിശ്ചയം വന്നില്ലെ— നോക്കു— സൌശീല്യഗുണത്തിന്റെ ഒരു മികവ.

രാഗമാല— സൌശീല്യഗുണത്തിന്റെമാത്രമല്ല.

സമ്പത്തുംതാരുണ്യംമൌനവുമഴകുമഹോഐശ്വര്യഗാംഭീര്യതേജ
സ്സമ്പത്തുംസന്തതോത്സാഹവുമതികൃപയുംധൈര്യവുംമൃദുവാക്കും
കമ്പംകൂടാതെസൽഭാഗ്യവുമിവയുടെനൽപ്പത്തിയുംകീർത്തിയുംകേ
ളുമ്പോടീവണ്ണമാർക്കുള്ളതുനിഖിലജഗന്നാഥനാംനാഥതന്നെ

കിന്നരിമാർ— എന്നാലിനി ഞങ്ങളുംഉടനെവന്നുകൊള്ളാം

പാർവ്വതി— അങ്ങിനെയാട്ടെ— (കിന്നരിമാർപോയി)

പാർവ്വതി— ജയേ ഞാനെഴുതിട്ടുള്ള ഭഗവാന്റെ സ്വരൂപം എവിടെയാണ.

ജയ— ഇവിടെതന്നെയുണ്ടല്ലൊ. (എന്ന ചിത്രപടത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടുചെല്ലുന്നു.)

പാർവ്വതി— (മേടിച്ച വളരെനേരംനോക്കി വർണ്ണിച്ചു കണ്ടുക്കുന്നു ദീർഘശ്വാസമിട്ടിട്ട)

എല്ലാടവുംശിവഭവാൻപരിപൂർണ്ണനാണെ
ന്നെല്ലാമഹാമതികളെഴുന്നവർചൊല്ലിടുന്നു
മെല്ലെങ്ങുവാനിലനരാഗമെഴുന്നൊരെന്നെ
തെല്ലുംമഹേശതെളിവോടറിയാത്തതെന്തേ (പ്രണ്ട)

ജയ— വാണിക്കാതങ്കമേറുന്നറിവുമമലമാം
ശീലവുംലക്ഷ്മികണ്ടാൽ
നാണിക്കുന്നോരുസൌന്ദര്യവുമപര
ഗുണംസർവ്വവുംസർവ്വകാലം
കാണിക്കുംനീക്കമില്ലാതെഴുമിവളെ
വെടിഞ്ഞീടുമങ്ങെന്തുയുക്തം
സ്ഥാണോ തേംഹന്തസർവ്വജ്ഞതയതനുചിത
യെന്നന്തരംഗശിയുക്തം (൧൬)

പാർവ്വതി— ശിവ- ശിവ- നേരമ്പോക്കായിട്ടും വലിയതാളുകളെ കൊണ്ടിങ്ങിനെ പറയരുത.

ജയ— എന്താണത-

പാർവ്വതി— ഇനിക്കിഗ്ഗുണങ്ങളുണ്ടോ ഇല്ലയോഎന്നുള്ള ആലോചന അവിടെ ഇരിക്കട്ടെ-

ഇമ്മായാകൃതമാംഗുണഭ്രമമതില്ലൊട്ടുംമനക്കാമ്പതിൽ
ചെമ്മേയാതൊരുദേവനുള്ള ചരണംസേവിച്ചിടുംമർത്ത്യനും
വന്മാഹാത്മ്യമെഴുന്നവന്നുവരുമോപാരത്താൽഗുണഭ്രാന്തിനി
സ്സിമ്മാപാപമൊഴിപ്പതിന്നുശിവനാമത്തെജ്ജപിക്കാമതാൽ ( )

വിജയ— എല്ലാപ്പോഴുംദേവൻതൻതിരുവടികൾഭജി
ക്കുന്നോരിങ്ങളിൽചെ
റ്റില്ലാകാരുണ്യമെന്നിങ്ങിനെയുരുപതി
ന്നിന്നതേസംബന്ധമോർത്താൽ
ചൊല്ലാന്നീടുന്നദേവാസുരമുനിമനുജ
ന്മാരിലങ്ങെല്ലെഴുന്ന
തെല്ലാംകല്യാണശീലാലയശിവ
ചിലവാസ്ത്യോയിതോപോറ്റിശംഭോ (൧൮)

പാർവ്വതി— എന്താണപറഞ്ഞത കരുണാസാഗരനായി കരുണാമയനായിരിക്കുന്നആൾക്ക കരുണ കെട്ടുമോ.

വിജയ— എന്നാൽ എന്താണിപ്പോഴം അദ്ദേഹം നൊമ്മടെനേരെ ദയവെക്കാത്തത.

പാർവ്വതി— വേണ്ടതുപോലെ ഭജിക്കാത്തിട്ടുതന്നെ.

വിജയ— എന്നാൽ എങ്ങിനെയാണ ഭജിക്കേണ്ടത.

പാൎവ്വ-പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളെ മനസ്സോടടക്കിവെച്ചു
പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യമതിൽനിന്നുതപിച്ചുകൊണ്ടു
പഞ്ചാസ്യനായപരമേശ്വരനെസ്മരിച്ചു
പഞ്ചാക്ഷരംജപമൊടൊത്തുജപിച്ചിടേണം (൧൨൦)

വിജയ— അയ്യോ അതൊക്കെ നമ്മാൎക്ക സാധിയ്ക്കുമൊ

പാൎവ്വതി— സാധിക്കാ എന്നെന്താ- വേണമെങ്കിൽ സാധിക്കാം- എല്ലാത്തിനും മനസ്സല്ലേപ്രമാണം.

ജയ— ഇവിടെയ്ക്കു സാധിക്കുമായിരിക്കാം. വേണമെങ്കിൽ സ്വഭാവത്തെത്തന്നെ ജയിയ്ക്കുവാനും കഴിയുമല്ലൊ.

വിജയ— ഇവിടത്തെ അമ്മ സമ്മതിക്കണ്ടെ.

പാൎവ്വതി— ആ വിചാരം ഇനിക്കും ഉണ്ട. ഇങ്ങിനെ ഉള്ള കാൎയ്യങ്ങളെ മുടക്കുവാൻ അതിസ്നേഹക്കാരും അസൂയക്കാരും ആവുന്നേടത്തോളം ഉത്സാഹിക്കും. (ആലോചിച്ചിട്ട) നമ്മുക്കുവേണ്ടി അമ്മയേയും വിടേണമെന്നുതന്നെ വരുമുള്ളു.

വിജയ— ശരിയാണ- വേണ്ടതങ്ങിനെതന്നെയാണ. പക്ഷെ ഇതിനവളരെ ഞെരുക്കമുണ്ട.

ജയ-കാമദേവനുടെമെയ്യുചുട്ടൊരാവാമദേവനതിധീരമാനസൻ
കാമമോടിഹവശത്തിലാകുമോകാമമറ്റുകടുതപസ്സുചെയ്കിലും

പാൎവ്വതി— ഭഗവാനെ ഭൎത്താവാക്കേണമെന്നുള്ള വിചാരമെനിക്കുള്ളതും- ചന്ദ്രനെപ്പിടിക്കേണമെന്നപൊലെയാണ- എങ്കിലും തപസ്സുകൊണ്ട സാധിക്കുമെന്നാണപ്രമാണം.

"യദ്ദുസ്തരംയദ്ദുരാപംയദ്ദുൎഗ്ഗംയച്ചദുഷ്കരം
തത്സൎവ്വംതപസാപ്രാപ്യംതപോഹിദുരതിക്രമം" എന്നല്ലെ.

(അണിയറയിൽ)

രാവെല്ലാംസുരസിദ്ധസാധികളടച്ചുംകൊണ്ടുതാപസാദി
ച്ചേവംഭാവമെഴുന്നപത്മിനിതപസ്സത്യുഗ്രമാക്കുമ്പോൾ
കൈവിട്ടുഗ്രഗമിച്ചാൎക്കഭഗവാൻരണ്ടാമതുംവേൎക്കവോ
നാവിൎഭൂതമതായരാഗമൊടിതാനന്നാസ്ഥയുണ്ടോഹോ— എന്ന

ജയ— ഉപശ്രുതിനന്നായി.

പാൎവ്വതി—നോക്കിനിക്കളിക്കാൻ പോവുക. (എല്ലാവരുംപോയി.)

തപോനിശ്ചയം എന്ന രണ്ടാമങ്കം കഴിഞ്ഞു.

——ഠോഠഠഠ——

ഉമാവിവാഹം.

മൂന്നാമങ്കം.

(അനന്തരം ഹരിക്കാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഹരിക്കാരൻ—കരയുംബൊതവായിൽനിന്നുചാടും
നരയുംകൂനുപിടിച്ചൊരീനടപ്പും
ജരയുംമമപല്ലുപോയവായും
നരയുംനോക്കിലെത്രയുംവിചിത്രം (ഫ.൩)

ഏറനാളും വയസ്സായിട്ടുള്ളതാളുകൾ ഇപ്പോൾ ഈ പട്ടണത്തിലില്ല. ഇനി ഞാനൊരുപ്പാൻ തന്നെ ഞങ്ങൾക്കുണ്ട എങ്കിലും പുറപ്പെട്ടുകതന്നെ. പാർവ്വതി ഇന്നുതന്നെ കാട്ടിലേക്ക പോവാനാച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നറിയേണമല്ലോ. (നടന്നുംകൊണ്ട എല്ലാടവും നോക്കീട്ട) ഈ പട്ടണമിങ്ങിനെ ഞാൻകണ്ടിട്ടില്ല.

പാട്ടില്ലാട്ടമതില്ലചൂതുകളിയില്ലിക്കാലമിങ്ങാർക്കുമേ
കൂട്ടംവിട്ടൊരുബാലലോലനയമില്ലുത്സാഹമില്ലൊന്നിനും
കാട്ടിൽച്ചെന്നുതപസ്സിനായുമഗമിച്ചീടുന്നുവെന്നിങ്ങിനെ
കേട്ടിട്ടിപ്പുരവാസികൾക്കധികമായുൾത്താപമുണ്ടാകയാൽ

പരോപകാരത്തിനതൽപ്പരതാവും
പരംമിടുക്കുംഗുണഗൌരവമിന്നിയും
ചിരംവിളങ്ങുന്നിവർപോയിടുമ്പൊഴി
പ്പുരംതപിക്കാതെയിപ്പതെങ്ങിനെ (ഫ.൪)

(ആലോചിച്ചിട്ട)

എങ്ങിനെയാണ ഈ പാർവ്വതി കാട്ടിൽചെന്നു കഴിച്ചുകൂട്ടുക.

ചന്തംചിന്തുന്നരിയൊരു കളിത്താമര പ്പൂവിനേറ്റും
ഗന്ധത്തേടാനഴകിലണയുന്നോരുവണ്ടിങ്കൽനിന്നും
ഏതെന്നില്ലാത്തുരുഭയമെഴുന്നീക്കുമാരിക്കനേകം
ജന്തുവ്രാതംതടവുമടവീവാസമത്യന്തകഷ്ടം (ഫ.൫)

മൂന്നാം

മന്ദംമന്ദംസഖിവിശറികൊണ്ടുവീശുന്നനേരം
ത്തൊന്നാത്തതായാലത്തുപൊഴുതതിൻകാററുതാനേററുവേഗാൽ
നന്നാസ്സൂട്ടുന്നിവളിനിമഹാവേദനാവഹ്നിതാപംകൊ
ണ്ടുന്നിദ്രതാപത്തൊടുകഥമഹോവന്നപാടെചെയ്യുമോർത്താൽ

(രണ്ടു മൂന്നു ദീർഘശ്വാസമിട്ടിട്ട കണ്ണീരോടുകൂടി) ഈ വയസ്സുകാലത്ത ഇനിയ്ക്കിതൊക്കെ കാണേണ്ടിവന്നുവല്ലൊ.

നന്നായ്സ്വാദ്ധ്യായകചംകടിച്ചുമടിയിൽപാർശ്വേപൊഴുംചെന്നിട്ട
ന്നാളന്നാലൊക്കെകിലേററുവേഗമൊടുടുക്കൽചേർന്നുകൂണിഞ്ഞുനി
ഏന്നെത്താളില്ലിട്ടത്തിടേന്നാഴ്കോടുതൊന്നബാല്യത്തിലീ
കന്നൽകണ്ണികഥിസ്സമിന്നതുനിനച്ചിട്ടൊന്നായകത്തുന്നമെ

(ആലോചിച്ചിട്ട) വരട്ടെ വ്യസനിക്കാൻ സൂക്ഷ്മമറിയുംമുമ്പിൽ പരിഭ്രമിച്ചാൽ പന്തിയാവില്ലല്ലൊ. അമ്മയുടെ വാക്കിനെ കേട്ടാക്കാതകണ്ടിരിക്കില്ല എന്നതന്നെയാണല്ലൊ വിശ്വസിക്കേണ്ടത. (വലത്തുപുറത്തേക്ക നോക്കീട്ട) ഇതായി പാർവ്വതിയുടെ ഭവനം, അകത്തേക്ക കടക്കുകതന്നെ. (കടന്നിട്ട) മേല്പിലൊ ചോട്ടിലൊ എവിടെയാണാവൊ ഇപ്പോഴ് പാർവ്വതി.

(അണിയറയിൽ)

അതിനെ അമ്മൻ സമ്മതിയ്ക്കാതെ ഇരിയ്ക്കില്ല” (എന്ന-)

ഹരിക്കാരൻ—പാർവ്വതിമേല്പിലാണ. ഒച്ചകേൾക്കുന്നുണ്ട.

(അണിയറയിൽ)

“സമ്മതിച്ചു എന്നതന്നെയല്ല, ഇതിനെ വേണമെന്ന പറഞ്ഞിട്ട പിന്നെ ഇവിടത്തോട പറവാൻ കുറച്ചു പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട” (എന്ന)

ഹരി— വിജയയാണിപറയുന്നത എന്നതോന്നുന്നു.

(അണിയറയിൽ)

ബാലേതീവ്രതപസ്സിനാസ്ഥയിനിനീകിവച്ചൊന്നുമുണ്ടാകവാൻ
ബാലേന്ദുജ്ജ്വലശേഖരന്റെകൃപയുംമുജ്ജന്മപുണ്യങ്ങളും
ചാലേമൽക്കുലഭാഗ്യവുംത്രിഭുവനത്തിന്നായ്സ്വയംനൽകീടും
കാലത്തിൻഗതിതാനമാണെതിരല്ലമേഹത്തുകൾക്കുംവിധൌ

അതുകൊണ്ടുശുശ്രൂഷന്യശിഖ്രു”ന്നെന്ന
ഇതിനെത്തന്നെ നിനച്ചുവെക്കടാത

ധൃതിപൂണ്ടുതപസ്സുചെയ്യുകൊള്ളു
ന്നതിനാശ്ലോകവനത്തിനിന്നുതന്നെ — എന്ന

ഹരി— ഇനിപ്പാർവ്വതി ഇന്നത്തിന്ന എന്തിലും പോവാതെ ഇരിയ്ക്കില്ല. അവരുടെ സമ്മതംകൊണ്ടു അമ്മയുടെ വിരോധം നിസ്സാരമായല്ലോ. ഇനിഎന്താണു വേണ്ടതു വ്യസനിയ്ക്കുന്നതെന്ന. അല്ലാതെകണ്ടു ഒരു വഴിയും കാണുമാൻ തെയകംതന്നെ.

ഇന്നാൾമുതൽക്കിവിടെനിന്നുവനത്തിലെത്തി
നന്നായ്ത്തപസ്സിനുജവേനഗമിച്ചിടുന്നോൾ
എന്നെന്നൊടേകമനയത്താമലമകചൊല്ലി
മന്നമവ്യസനമിതുസഹിയ്ക്കുവല്ലേ (൧൩൨)
ഞാനുംകൊണ്ടു തിരിച്ചുപോവുകതന്നെ (എന്നുപോയി.)

(വിഷ്കംഭം കഴിഞ്ഞു.)

(അനന്തരം ജയവിജയമാരോടുകൂടി ശ്രീപാർവ്വതി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ജയ— പാർവ്വതിയുടെ ഊഹം തന്നെയാണു നല്ലതു.

വിജയ— ഇവിടത്തെ അച്ഛന്നു അറിവും ധൈര്യവും ഉണ്ടെങ്കിലും അതിസ്നേഹംകൊണ്ടു ഇത്രവേഗത്തിൽ സമ്മതിയ്ക്കില്ലന്നായിരുന്നു എന്റെ പക്ഷം. ഇതൊരത്ഭുതംപോലെ തോന്നുന്നു.

കൃത്യാകൃത്യവിവേകവുംസ്വവശമായ്കൃത്യത്തിലുത്സാഹവും
വ്യത്യാസംഭവിച്ചിടാതെഏതേതുമേറെയതിൽവിശേഷവും
ഇത്യാദ്യുഗ്രഗുണങ്ങൾനല്ലോരറിവുംധീരതപാവുംകൂടിടും
സത്തുക്കൾക്കസമാപിചേതമതിന്നെന്താശ്ചര്യമാൎക്കോൎക്കയേ

ജയ— ഇന്നെപ്പോഴാണുപുറപ്പെടേണ്ടതു പാർവ്വതി. അച്ഛന്നെന്താണു കല്പിച്ചയച്ചിട്ടുള്ളതു.

വിജയ— ഏഴുനാഴികപുലരുമ്പോൾ ഇന്നു യാത്രപുറപ്പെടാൻ മുഹൂർത്തമുണ്ടു. അപ്പോൾ പുറപ്പെടത്തക്കവണ്ണം ജാഗ്രതയായി ഇരിക്കാനാണു.

ജയ— എന്നാൽ ബദ്ധപ്പെടണം. ഇനിരണ്ടുമൂന്നു നാഴികയേ താമസമുള്ളു.

പാർവ്വതി— പുറപ്പെടാനെന്താണു വട്ടംകൂട്ടുവാനുള്ളതു. വേണമെങ്കിൽ ഇപ്പോൾതന്നെ പുറപ്പെടാം.

വിജയ— തപസ്സിന്നു പോകുമ്പോൾ എന്താണിവിടുന്നു കൊണ്ടുപോവാനുള്ളതു. ചമതു, പുല്ലു, മരവുരി ഈ വക വസ്തുക്കൾ കാട്ടിൽ ഉണ്ടാവുന്നതല്ലെ.

ജയ—അതല്ല. ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ള ആളുകളോടൊക്കെ യാത്ര പറയണ്ടെ.

പാൎവ്വതി—അതും വേണ്ട. അതിസ്നേഹക്കാരായും ഇതു സമ്മതിയ്ക്കില്ല. പിന്നെ അവർ പറഞ്ഞതു കേട്ടില്ലെന്നു വരുത്തേണ്ടെ. അതല്ലേനല്ലതു.

ജയ—അതെ.

(അനന്തരം ഉപചാരത്തോടായ സുശീല പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പാൎവ്വതി—(കെട്ടിപ്പിടിച്ചിട്ടു) [illegible]ക്കിവിടെ ഇരിക്കുക

(എല്ലാവരും ഇരിക്കുന്നു.)

പാൎവ്വതി— (വിചാരം) ഇതിപ്പോൾവലിയദുൎഘടമായിതീൎന്നു.

സുശീല—(കഷ്ടമെന്നുള്ളഭാവംകൊണ്ടുകണ്ണീരോടുകൂടി) കഷ്ടം ഈ പാൎവ്വതിയുടെ ബുദ്ധിഇങ്ങിനെയാവുമെന്നു ഞാൻ ലേശം വിചാരിച്ചിട്ടില്ല (പാൎവ്വതിയും സഖിമാരും കീഴ്പെട്ടുനോക്കി മിണ്ടാതെ കണ്ടിരിക്കുന്നു) അമ്മയെപോലെ വലിയതായിട്ടു ഒരു ദൈവമുണ്ടൊ, അതൊക്കെപ്പാൎവ്വതിക്കു അറിയുകയും ചെയ്യാം. എന്നിട്ടും അമ്മപറഞ്ഞതു കേൾക്കണ്ടയെന്നു തോന്നിയില്ലെ. (പാൎവ്വതിയും മറ്റും മുമ്പിലത്തെപ്പോലെതന്നെ ഇരിക്കുന്നു.) ആദ്യമിതിനെ ജനശ്രുതികേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ ഭോഷ്ക്കാണെന്നാണു വിചാരിച്ചതു. പിന്നെത്തമ്പുരാട്ടിപറഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങിനെവിചാരിക്കാൻ വയ്യാതകണ്ടായി. ഇപ്പോഴും പാൎവ്വതിയുടെ ഒരു നേരമ്പോക്കാണെന്നോ ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നുള്ളു. എന്താണെന്നല്ലെ ഇത്ര അറിവും ഗുണവും ഉള്ള ആളുകളുടെ ബുദ്ധി മറിച്ചുവരുവാൻ വയ്യല്ലോ.

പാൎവ്വതി—(വിചാരം)എന്താണൊന്നിതിന്നുശേഷംപറയേണ്ടതു.

സുശീല(വിചാരം) പാൎവ്വതി ഒന്നുംമിണ്ടുന്നില്ല. (സ്പഷ്ടം) പാൎവ്വതിയ്ക്കു ദുസ്സ്വഭാവമൊന്നില്ലെന്നുള്ള ഉറപ്പുകൊണ്ടാണു ഞാൻ ഉള്ളിലുള്ളതൊക്കെ പറഞ്ഞതു.

പാൎവ്വതി—(വിചാരം) മിണ്ടാതെകണ്ടിരുന്നാലും ദുൎഘടം.

വിജയ—(വിചാരം) പറയുന്നതാണു. (സ്പഷ്ടം) വസ്തുത

യൊക്കെ ത്രപമുണ്ടായിട്ട പിന്നെ എന്താണിങ്ങിനെ പറയുന്നത. നിങ്ങളുടെ വാക്കിനെ കേൾപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ലേ പാൎവ്വതി ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചത.

സുശീല—എന്താണ നിവൃത്തിയില്ലാഞ്ഞ.

വിജയ— നിറഞ്ഞിടും പ്രേമമൊടിങ്ങു നിങ്ങൾ
പറഞ്ഞിടുന്നീമൊഴി കേട്ടുവെന്നാൽ
എരിഞ്ഞിടും ചിത്തമുതാപമേറ്റു
കരിഞ്ഞുപോമിക്കമലാക്ഷി വേഗം (ഉ.വ)

സുശീല—നിങ്ങളിപ്പോൾ സുകൃതം ചെയ്യേണമെന്ന പറയുന്നുണ്ടോ. അവരവരുടെ ശരീരത്തിന്റെ ശക്തിക്കൂടി നോക്കേണമെന്നല്ലേ ഞങ്ങൾ പറയുന്നുള്ളു. ഇവിടെ പരദേവതകളെ കുടിവെച്ചിട്ടില്ലേ. അവരെ സേവിച്ചാൽ എല്ലാകാൎയ്യവും സാധിക്കുമല്ലൊ. പിന്നെയെന്തിനാണ തപസ്സുചെയ്യുന്നത.

വിജയ—
കേൾക്കേണം വലുതായിടുന്ന സുകൃതത്താൽ സാദ്ധ്യമാം കാൎയ്യമി
ങ്ങോൎക്കുമ്പോൾ ചെറുതായിടുന്ന സുകൃതത്താൽ സാദ്ധ്യമായിടുമോ
നില്ലാതെ ജലധാരചെയ്യിലുമടങ്ങുന്നത്യുഗ്രപിത്തജ്വരം
ചിക്കെന്നങ്ങൊരു തുള്ളിവെള്ളമതിനെ തൊട്ടാലടങ്ങീടുമോ

സുശീല—നിങ്ങൾ ഉപായം വിചാരിക്കുമ്പോൾ അതിനുള്ള അപായത്തെ എന്താണ വിചാരിക്കാത്തത.

അത്യന്തകോമളമതായിവൾതന്റെ ദേഹ
മത്യുഗ്രമാകിയ തപസ്സിനശക്തമാമോ
പുത്തൻ പ്രസൂനകൃതമാകിയ മഞ്ജുമാല്യം
മത്തേഭബന്ധമതിനായുതിയാകുമോ താൻ (വസ.)

അതുകൊണ്ടു കാൎയ്യം സാധിച്ചില്ലെന്നതുമാത്രമല്ല വളരെ വ്യസനത്തിന്ന എടവരുകയും ചെയ്യും.

പാൎവ്വ—ചാലേ നല്ലവഴിക്കുപോയിടുമവൾക്കീശാനനുഗ്രാഹ്യത്താൽ
മാലുണ്ടാവുകയില്ല കാലിനധികം ഖേദങ്ങളുണ്ടാകിലും
ശൂലാദിപ്രഹരത്തിനാലുമലൻ പ്രഹ്ലാദബാലൻ മരി
ച്ചില്ലല്ലോ ബാലകന്റെ ദേഹബലമോ ദൈവാനുകൂല്യം ബലം

സുശീല—അമ്മ പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കാതിരിക്കുന്നത ഒരു നല്ല വഴിയാണൊ.

പാൎവ്വതി—അച്ഛൻപറഞ്ഞാൽ കേൾക്കാതിരിക്കുന്നതൊ.

സുശീല—ഇന്നിസ്ലിതിന്റെ അൎത്ഥം മനസ്സിലായില്ല.

ജയ—"പിതാരക്ഷതികൌമാരേ ഭൎത്താരക്ഷതിയൌവനേ
പുത്രോരക്ഷതിവാൎദ്ധക്യേ നസ്ത്രീസ്വാതന്ത്ര്യമൎഹതി"

എന്നുള്ള പ്രമാണംകൊണ്ടു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ തപസ്സിന്നു പോണമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹമൊ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയോ അതു കേൾക്കാതെ ഇരിക്കുന്നത ശരിയാണെന്നാണ.

പാൎവ്വതി— എന്റെ അൎത്ഥം ഞാൻ പറയാം. അച്ഛൻ പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കാതെ ഇരിക്കുന്നത ചിലപ്പോൾ നല്ല വഴിയാവുമെന്നു പ്രഹ്ലാദചരിതത്താൽ സ്പഷ്ടമല്ലെ- അതുകൊണ്ടു മേലിൽ ഗുണത്തിന്നു കാരണമായിട്ടുള്ള വഴിയാണ നല്ലവഴി. അതുകൊണ്ടു അച്ഛൻ പറഞ്ഞതതെന്നും അമ്മപറഞ്ഞതതെന്നും അല്ലനിയമം എന്നാണ അൎത്ഥം.

സുശീല— പാൎവ്വതിയോടു യുക്തിപറവാൻ സാക്ഷാൽ സരസ്വതിതന്നെവിചാരിച്ചാലും കഴിയില്ല. അതങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഞാനെന്താ പറയുന്നത. (വിചാരം കണ്ണീരൊട്ടുകൂടി) ഇനി എന്താണുവേണ്ടത. ഇദ്ദേഹം കാട്ടിലേക്കു പോവാണെങ്കിൽ പിന്നത്തെ കഥയെന്താണ (എടനെന്തെപൊട്ടിസ്സ്വപ്നം)

പറയുമ്പോടുകളിസ്സുകൊണ്ടുമധികംക്ഷീണിക്കുമങ്ങുന്നിനി
ച്ചുറ്റംവിട്ടുവനത്തിൽവാണുതപംചെയ്യുന്നതോൎക്കിലിനൊ

(അണിയറയിൽ)

എന്തെന്തിത്രതിരക്കുതിപ്പടിയതിൽപൃഥ്വീധരാധീശരാ
ണന്തൎഭാഗമതിൽകടക്കണമതിന്നാസ്ഥിതിഞ്ഞോമാറിടുവിൻ- എന്ന

പാൎവ്വതി— അച്ഛൻ വന്നുതുടങ്ങി.

സുശീല— (പരിഭ്രമിച്ചു എണീറ്റുപോയി)

(അനന്തരം ഹരിശ്ചന്ദ്രനും ഹിമവാനും പുരോഹിതനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹിമവാൻ— (ദീർഘശ്വാസമിട്ടിട്ട വിചാരം)

ചട്ടറ്റൊരുതപസ്സുചെയ്യുവതിന്നാണെന്നാകിലുംഗൌരിയവൾ
പെട്ടിട്ടിന്നശമിക്കുമെന്നുള്ളനിനച്ചിങ്ങിങ്ങുപോരുന്നതെ
ഇച്ഛപ്പെട്ടവർ നല്ലകാൎയ്യമതിനായിത്തന്നെയാണെങ്കിലും
പെട്ടന്നങ്ങുപിരിഞ്ഞിടുമ്പോളുള്ളവാംദുഃഖംമഹാദുസ്സഹം

(സ്പഷ്ടം) പാൎവ്വതിയുടെതപസ്സ വിഘ്നംകൂടാതെ ഫലിക്കാൻ എന്താണ ഇപ്പോൾധൎമ്മം ചെയ്യേണ്ടത.

പുരോഹിത— ശ്രീഭൂതിഭൂഷണജനംഗുണമുള്ളവൎക്ക
ഗോത്രത്തിലാശ്യവസനാന്നഹിരണ്യദാനം
മോദേനസ്വശക്തിസമമായിവചെയ്കിലിപ്പോ
ലാഭോദയത്തിനുവരില്ലവികല്പമല്പം

ഹിമവാൻ (ആലോചിച്ചിട്ട)

ശൎവ്വൻതൻപദപത്മസേവവിരവിൽചെയ്യിക്കുവോൻനാരദൻ
ദുൎവ്വാസാദിവരൊത്തമാമുനികളെയിങ്ങുവരുത്തീടണം
നിൎവ്വാദംഗുണമുള്ളപാത്രമതിനായിക്കാലമേകീടണം
സൎവ്വസ്വംക്ഷമഗൌരിതന്നുടെതപസ്സൊക്കെഫലിച്ചീടുവാൻ

ഈ വിവരം മന്ത്രികളോട പറയൂ.

ഹരിക്കാരൻ— കല്പനപോലെ.

ഹിമവാൻ— ഒരം ദാനങ്ങളൊക്കെ ഇപ്പോൾ ഇവിടുന്നുതന്നെ ചെയ്യാൽ കൊള്ളാം.

പുരോഹിതൻ— അങ്ങിനെതന്നെ.

(ഹരിക്കാരനും പുരോഹിതനും പോയി.)

ഹിമവാൻ— ഞാൻ കരുത്തക്ക കടക്കുകതന്നെ. (അതുചെയ്യുന്നു.)

പാൎവ്വതി— (സഖികളോടുകൂടി ആചാരോപചാരങ്ങളെ ചെയ്യുന്നു.)

ഹിമവാൻ—(ഇരുന്നിട്ട) പാൎവ്വതിയാത്രപുറപ്പെടാൻ വേണ്ടതൊക്കെ ഒരുങ്ങിയില്ലെ.

പാൎവ്വതി— ഉവ്വ.

ഹിമവാൻ—നിങ്ങൾക്ക നിങ്ങളുള്ളപ്പോൾ മറ്റാരും സഹായം വേണ്ടതില്ലല്ലൊ.

വിജയ— വേണ്ടന്നില്ല.

ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടതെന്നൊക്കെയുമിപ്രകാരം
മങ്ങാതെചെയ്തുവിരവോടതുംഭവാന്റെ
ഭംഗംവരാതെവിലസുംദയയൊന്നുവേണ
മിങ്ങെപ്പൊഴുംപ്രബലമായസഹായമായി (൫൦)

ഹിമവാൻ— പാർവ്വതിയുടെ അമ്മയ്ക്കിപ്പോഴും സമ്മതമായിട്ടില്ലെ.

ജയ— ഇല്ല.

ഹരിക്കാരൻ— (പ്രവേശിച്ചിട്ട) തമ്പുരാട്ടിയുടെ ഒരു തിരുവെഴുത്തുണ്ട.

ഹിമവാൻ— ആൎക്കുകൊടുപ്പാനാണ. പാർവ്വതിക്കോ—

ഹരിക്കാരൻ— അതെ.

പാർവ്വതി—(ഭക്തിയോടുകൂടി എഴുത്തുവാങ്ങിച്ചുവായിക്കുന്നു)

വാത്സല്യംസ്നേഹത്തിനാലന്നിഹതടവുതപ
സ്സിന്നുഞാൻചൊന്നതെല്ലാം
മോക്ഷമ്പോലിസ്സാരമില്ലെന്നറിയിതുശുഭമാം
നിന്മതംസമ്മതമ്മേ
പക്ഷംനേരിട്ടുനിയ്യെന്നൊടുമലമകളേ
യാത്രചൊല്ലെണ്ടെപോഴെ
മുറ്റക്ഷോഭത്തെസ്സഹിപ്പാൻവിഷമമതുവശാ
ലിന്നുഞാൻപാർത്തിടുന്നേൻ (൫൧)

ഹിമവാൻ— (കേട്ടുസന്തോഷിക്കുന്നു)

ജയ—(വിചാരം) അമ്പോ എന്തൊരുസ്നേഹം. ഇതുവളരെനന്നായി.

വിജയ— (വിചാരം) അമ്പോ ഒരു ഊഹം.

പാർവ്വതി— (വിചാരം) കഷ്ടം ഇതിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമൊന്നു മഷിയിട്ടപോലെ ഇരിക്കുന്നു. ആകട്ടെ ഇങ്ങിനെയെങ്കിലും അമ്മ സമ്മതിച്ചുവല്ലൊ.

ഹിമവാൻ— ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ വളരെ സന്തോഷമായി.

പാർവ്വതി— ഈ വിവരംതന്നെ അമ്മയോട അറിയിക്ക—

ഹരിക്കാരൻ— കല്പനപോലെ (എന്ന പോയി—)

(ആകാശത്തിൽ ആത്മസ്വരത്തോടുകൂടി)

വമ്പേറുംമലമകൾ ഞങ്ങളൊടുവേർപെട്ടുപോയിട്ടുവാൻ
കമ്പംവിട്ടുടസമ്മതിക്കയതില്ലിങ്ങുള്ളൊരുദ്വേഗം

തന്ന്യാനങ്ങളിംഗമിച്ചിട്ടമ്പോളത്തുനിന്താനായ്ശ്രമിച്ചിട്ടവാ
നമ്പോടാൎദ്ധികാരമില്ലിഹജനിച്ചിട്ടുള്ള ജന്തുക്കളിൽ

ഹിമവാൻ— (നോക്കീട്ട) പൌരന്മാരെല്ലാംകൂടെവന്ന നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കുട്ടികളും പെണ്ണുങ്ങളും വയസ്സന്മാരും മററുമെല്ലാമുണ്ട്. ഹാ—ഇവൎക്ക് ഇന്നവ്യസനമെന്നില്ല. ഇവരെ എങ്ങിനെയാണ പറഞ്ഞ സമ്മതിപ്പിക്കേണ്ടത. ഇത്ര വളരെ ആളുകൾ കൂടിയിരിക്കുന്നിടത്തിൽ വിളിച്ചിട്ടുപോലും പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കാൻതന്നെ പ്രയാസം. എന്താണ വേണ്ടത. ഇവർ പാൎവ്വതിയുടെപിന്നാലെ കാട്ടിലേക്ക പുറപ്പെടുമെന്നാണ തോന്നുന്നത, അതിന്നൊരു നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കണമല്ലൊ.

പാൎവ്വതി— ഈ പെണ്ണുങ്ങളുടേയും വൃദ്ധന്മാരുടേയും മററും വ്യസനത്തെ ഒരു വിധം സഹിച്ചാലും ഇത സഹിക്കാൻവയ്യ.

വിജയ— ശരിയാണത.

അങ്ങനേകിയപട്ടുജാലതരാലങ്കാരവുംസൽഗ്ഗുണം
തിങ്ങുംപുസ്തകവുംവിളങ്ങിനകളിക്കോപ്പുംധരിച്ചങ്ങിനെ
തേങ്ങിത്തേങ്ങിയിതാകരഞ്ഞുഴലുമീബ്ബാലൎക്കുഴംസങ്കടം
മങ്ങാതിപ്പോഴതൊന്നുകാണുകിലഹോകല്ലുംകരഞ്ഞീടുമേ

ജയ—ഇവരൊക്കപ്പാടെ കാട്ടിലേക്കു പോന്നാൽ കാടും നാടും തമ്മിൽ മാറിപ്പോവുമെന്നാണ തോന്നുന്നത.

(പുരോഹിതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു. എല്ലാവരും ആചാരോപചാരം ചെയ്തു ഇരിക്കുന്നു)

ഹിമവാൻ—ദാനങ്ങളൊക്കെ വിധിപോലെ ചെയ്തില്ലേ.

പുരോഹിതൻ— പ്രാജ്യപ്രഭാവഗുണജാലമെഴും ഭവാന്റെ
രാജ്യാധികാരമതുകേവലമങ്ങുവിട്ട
സൎവ്വസ്വവുംസപദിദാനമതാക്കൊടുത്ത
നുൎവ്വീസുരൎക്കുവിധിപോലെവിശിഷ്ടവൃത്ത

ഹിമവാൻ—അതെന്തെ കൊടുത്തില്ല.

പുരോഹിതൻ— അതുമേടിച്ചാൽആരാമംകൊണ്ട തപസ്സിനുവിഘ്നമാവുമെന്നുള്ളവിചാരത്താൽആരുംമേടിപ്പാനുണ്ടായില്ല.

ഹിമവാൻ—അയ്യോ എന്നാലിനി എന്താണുവേണ്ടത. പാൎവ്വതിക്കുവേണ്ടി എന്റെ സൎവ്വസ്വവും ദാനംചെയ്വാൻ സംഗതിവരില്ലെന്നുണ്ടോ.

ജയ— (സ്വകാൎയ്യമായിട്ട) പാൎവ്വതിയെക്കുറിച്ചുള്ള സ്നേഹം അമ്മയേക്കാൾ അച്ഛനു തന്നെ ഏറുമെന്നാണ തോന്നുന്നത.

വിജയ—എന്ത. ഇവരിൽ ഒരാളേക്കാൾ ഒരാൾക്ക സ്നേഹമേറുമെന്ന പറവാൻവയ്യ. മാതൃത്തരയുടെ മട്ടേ ഇതാണെന്നേയുള്ളു.

ലാളിക്കും ചിലർ ബാലരെച്ചിലരടിക്കും ഹന്ത ചിത്താത്മനാ
ശ്ലാഘിക്കും ചിലർ വിട്ടിടാ ചിലർ സദാ ധൎമ്മോപദേശം ചെയ്തിട്ടും
മേളിച്ചീറവുമിട്ടു മന്യുപെരുമാറുമായിട്ടിടും
കേൾക്കുമ്പോൾ മതിനശേഷമുമതിസ്നേഹം നിമിത്തം ദൃഢം (പ്രർഷ)

പാൎവ്വതി—ഇതിങ്ങിനെതന്നെയാണ.

പുരോഹിതൻ—കേടില്ല. ആളില്ലാത്തിട്ട കൊടുത്തില്ലെന്നുള്ളതുകൊണ്ട പുണ്യത്തിന്ന കുറവുവരില്ല.

ഹിമവാൻ—പരശിവഭജനം വേണ്ടതുപോലെയൊക്കെത്തുടങ്ങിച്ചില്ലെ-

പുരോഹിതൻ—ഇപ്പോൾ ഇത പ്രത്യേകിച്ച തുടങ്ങാനൊന്നുമില്ലല്ലൊ- ദേവകളും മഹൎഷികളും മറ്റെല്ലാവരും കാമദേവദാഹാനന്തരം തന്നെ ഈ കാൎയ്യമുദ്ദേശിച്ച ശിവനെ സേവിച്ചു തുടങ്ങീട്ടുണ്ടല്ലൊ- പാൎവ്വതിയുടെ യാത്രകൊണ്ടുള്ള വ്യസനസംഭ്രമങ്ങളെക്കൊണ്ട ഞാനിവിവരം മറന്നിട്ടാണ മുമ്പിങ്ങിനെ പറഞ്ഞത-

ഹിമവാൻ— ഉ- ശരിതന്നെ- (ആകാശത്തിൽ ആനന്ദസ്വരത്തോടുകൂടി "വമ്പേറും മലമക" എന്ന ശ്ലോകം ചൊല്ലുന്നു-

ഹിമവാൻ— ഇവരെയെങ്ങിനെയാണ സമാധാനപ്പെടുത്തേണ്ടത-

പുരോഹിതൻ— (ദേഷ്യംഭാവിച്ചുകൊണ്ട)

താപം കെടുക്കുമൊരു ധൎമ്മമതിന്നുവേണ്ടി
നൈപുണ്യമേറുമിവൾ പോമളവിൽ തടുത്താൽ
കോപം മുഴുത്തുടനെ നിങ്ങളെയൊക്കെയും ഞാൻ
ശാപാഗ്നികൊണ്ടു പൊടിഭസ്മമതാക്കുമേറ്റിൻ

ഹിമവാൻ—ഇതുകൊണ്ടൊന്നും സാദ്ധ്യമില്ല. ഇവൾ അതിന്നമാത്രം വ്യസനമുണ്ട.

ബാലന്മാർന്നിജധർമ്മമായൊരവിവേകത്തിന്നുപേക്ഷിക്കുന്നാൽ
പാലോലുംമൊഴിമാർപ്രതിക്ഷതതന്നെന്നാർപ്പുവിഭ്രമമുള്ളവർ
ക്കോല്ലംക്ഷീണമതിന്നുകെല്ലൊടുവിരോധതാപംവരുന്നാരഹോ
മാലോടിന്നുകരത്തെയിതാകലശൽകൂട്ടീടുന്നുകണ്ടിലയോ (൮൪)

പുരോഹിതൻ— ശെരിശെരിതാവകവചനം
പരിചൊടിവർക്കിന്നുദുസ്സഹമതോർത്താൽ
മരണോത്തരകാലംഗൗരി
വിരഹമതാണെന്നുതോന്നുന്നു

ഇനി എന്താണുവേണ്ടത്.

ഹിമവാൻ—ഇനിയൊന്നുംതോന്നുന്നില്ല പാർവ്വതിയുടെ പിന്നാലെ കാട്ടിലേക്കു പോവുന്നൊണിവരുടെ ഉത്സാഹം. ഇതു വലിയ ദുർഘടമായി തീർന്നു.

പാർവ്വതി—ഇവർ പിന്നാലെ പോരുന്നോട്ടെ. പിന്നെ ദുർഘടമൊന്നുമില്ലാതകണ്ടേക്കാം.

പുരോഹിതൻ— എന്തിനെയാണിത വഴിയിൽവെച്ചുറങ്ങുമ്പോഴും തരംനോക്കി ഇവരെയൊക്കെ കബളിക്കതന്നെയല്ലേ.

പാർവ്വതി—അതെ,അല്ലാതകണ്ടൊന്നിവൃത്തിയില്ല.

പുരോഹിതൻ—ഇതുകൊള്ളാം. (എല്ലാവരും മഹാഘോഷശ്രവണത്തെനടിക്കുന്നു.)

ജയ—(നോക്കീട്ട്)

ഉള്ളിൽതെള്ളൊടുതുള്ളിത്തുള്ളിക്കൊണ്ടതിജവത്തിലോടീടും
വെള്ളക്കുതിരകൾനാലൊത്തുള്ളൊരുതേരൊന്നിതാവരുന്നുണ്ട്.

പുരോഹിതൻ—പാർവ്വതിക്കു പോവാനുള്ളതേരെത്തി. നേരമൊന്നുനോക്കട്ടെ. (അതുചെയ്തിട്ട്) അനുകൂലമായി.

വർദ്ധിച്ചിട്ടുബലമെഴുംശുഭയോഗമുള്ള
ശുദ്ധോദയോദ്ഭവമുഖമാംചരരാശിയായി
ക്ലേശം ഉജ്ഝിച്ചുധിയതൊട്ടുവിചാരയോത്തു
മൂലേന്ദുമൂർദ്ധന്നെന്നിനച്ചഥയാത്രചെയ്ക. (൮൫)

(പാർവ്വതിയും സഖിമാരും യാത്രാകൃത്യങ്ങളെചെയ്യുന്നു)

പാർവ്വതി—(തൊഴുതുകൊണ്ടുവിചാരം)

മല്ലായുധരിപോ നിൻ കല്യാണഗുണാവലിധ്യേ
സല്ലോകപൂജ്യസർവ്വേശ കല്യാണമാതിരിക്കുമേ (൮൬)

(എന്ന പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു)

പുരോഹിതൻ—(പാൎവ്വതിയുടെ മുഖത്തുനോക്കിക്കൊണ്ടു വിചാരം)

മാരന്തന്നുടൽചുട്ടുവിട്ടതായൊരെന്നേയുമാസ്വാമിയെ
ന്നോൎത്തീടുംപ്രണയപ്രകോപവുമഹോ ചേരുംമഹാരാഗവും
നേരായുള്ളൊരുഭക്തിയുംഗിരിശനിൽകൂടീടുമിജ്ജാതിതാൻ
ഭൂമിദ്ധ്യാനമിതിന്നെഴുംമഹിമയെച്ചൊല്ലാവതല്ലംശമെ

(പാൎവ്വതിയാത്രപുറപ്പെടുന്നു)

വിജയ—(ചെവിടോൎത്തുകൊണ്ടു ആനന്ദത്തോടുമത്ഭുതത്തോടുംകൂടി)

വീണാവേണുമൃദംഗശംഖപടഹാരാവങ്ങൾനാകത്തിലും
ചേണാൎന്നിങ്ങുമുഴങ്ങിടുന്നു

ജയ—(സുഖംനടിച്ചുംകൊണ്ടു)ത്തുളമൊൎത്തീടുന്നുമന്ദാനിലൻ

ഹിമവാൻ—(അത്യാനന്ദാശ്ചൎയ്യങ്ങളോടുകൂടിനോക്കിക്കൊണ്ടു)

വീണിടുന്നിതുപുഷ്പവൃഷ്ടിധരയിൽ

പുരോഹിതൻ—(മേല്പിലേക്കുനോക്കിക്കൊണ്ടു)

ക്ഷുണ്ണപ്പുരന്തംബരേ
താണീടാതെഫലത്തുവെച്ചിതപറന്നീടുന്നനന്നൊരാകയും

(എല്ലാവരും നടക്കുന്നു)

പുരോഹിതൻ— ഇങ്ങിനെ നടന്നാൽ മുപ്പത്തിരണ്ടു അടി വെയ്ക്കുമ്പോൾ തേരിൽ കേറാൻ പാകമാവില്ലെ.

പാൎവ്വതി— ഇത്രവലിയ വൃദ്ധന്മാര നിലത്തുനില്ക്കുമ്പോൾ എങ്ങിനെയാണു തേരിൽ കേറേണ്ടതു.

ഹിമവാൻ— എന്നാൽ വേണ്ട.

പുരോഹിതൻ— ആറുവില്പാടോളമെങ്കിലും ഇടയിൽനില്ക്കാതെകണ്ടുതന്നെ നടക്കണം. അതിന്നു പൌരന്മാരുടെതിരക്കുകൊണ്ടു വിരോധമാവുമൊ.

പാൎവ്വതി— ഇല്ല. നില്ക്കാതെകണ്ടു നടന്നുകൊള്ളാം.

(എല്ലാവരും പോയി)

തപോയാനമെന്ന മൂന്നാമങ്കം കഴിഞ്ഞു.

ഉമാവിവാഹം.

നാലാമങ്കം

——०——

(അണിയറയിൽ)

ആവു ഇനി അസഹ്യം ഖേദമായി,

താരേശമൌലിഭഗവാന്റെ വിധങ്ങളേവം
പാരാതറിഞ്ഞു ഗരുഡന്റെ ഗളത്തിലേറി
പാരംജവത്തൊടുരമാപതിയായസാക്ഷാൽ
നാരായണൻനലമൊടിങ്ങെഴുന്നെള്ളിടുന്നു (ഫരര്)

(അനന്തരം ശ്രീനാരായണൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശ്രീനാരായണൻ— (നേരെനോക്കീട്ട്) ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥ ഇപ്പോഴും ഇങ്ങിനെയായല്ലൊ.

കിടക്കുംവേഗാലേറെത്തൊടിയിമിരക്കുംവിവശനാ
ഞടുക്കുംധ്യാനിക്കുംവടിവിൽനെടുവീർപ്പോടുടനുടൻ
കുടുങ്ങിപ്പോയാനിസ്സുരവരനെമീനദ്ധ്വജനതാ
ദൃഢംകാമൻകേമൻശിവശിവമഹാത്മ്യസ്ഥാനമഹോ (ഫരര്)

(അനന്തരം ഈ വിധംതന്നെ പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടു ശ്രീപരമേശ്വരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— (നേരെനോക്കി ഒന്നു ദീർഘശ്വാസമിട്ടു) അപ്പാ സപ്തർഷികളിവിടുന്ന പോയിട്ട ഒരുനാഴികയെ ആയുള്ളു. ഒരുയുഗംപോലെ പോരാ ഇനിക്കു തോന്നിയതു. ആവു ഇങ്ങിനെ യാണെങ്കിൽ ഒരിൽചിലനാനം ദിവസം എങ്ങിനെ ഞാൻ കഴിച്ചുകൂട്ടും. അസാദ്ധ്യംതന്നെ. (ഒന്നുകൂടി ദീർഘശ്വാസമിടുന്നു)

ശ്രീനാരായണൻ—(ശ്രീപരമേശ്വരനെ നോക്കീട്ട ആലോചിച്ചിട്ട)

ഗൌരീചാരുഗുണങ്ങളാലുമകൊണ്ടധികമാസ്ഥിതത്തിൽവർദ്ധിച്ചിട്ടും
മാരന്തന്നൊയതല്ലഹേതു ഹരനിസ്സംഭ്രാന്തിയുണ്ടാകുവാൻ

പാരമ്മേന്നലകിൻറനേരെയുമഹോശ്രീദ്ദുതന്നേരെയും
ചേരുന്നോരുകൃപാപ്രവാഹമതുമുണ്ടില്ലിങ്ങുകില്ലൊട്ടുമേ (൧൪൮)

അല്ലെങ്കിൽ കാമാരിയായ ഇദ്ദേഹത്തിനോട കാമൻ വിചാരിച്ചാലെന്തുകഴിയും. (കുറെക്കൂടി ആലോചിച്ചിട്ട) ഈ കാൎയ്യത്തിൽ ഇദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ കിടന്ന പരിഭ്രമിക്കുന്നതിന്നൊരുളുതമില്ല. പാൎവ്വതിയുടെ തപസ്സും മററും അവിടെ ഇരിക്കട്ടെ- അതുകൂടാതെകണ്ടതന്നെ എത്രവളരെ ഭക്തന്മാരാണ ഇതുതന്നെ പ്രാൎത്ഥിച്ചുംകൊണ്ടിദ്ദേഹത്തിനെ സേവിക്കുന്നത.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ — (ധ്യാനിച്ചുംകൊണ്ട)

അല്ലേദേവമഹർഷിമൎത്ത്യഗണമേനിങ്ങൾക്കുംകാമമ
ങ്ങെല്ലാംനൾകുവതിന്നിനിക്കധികമായെഴുന്നമാൽകന്നതൊൻ
കല്യാണത്തിനസന്മുഹൂൎത്തമധുനാചിന്തിക്കിൽമൂന്നാംകഴി
ഞ്ഞല്ലാതില്ലിഹനൂനമെന്നമുനിമാർചൊല്ലുന്നിതെന്താവതും

നാളീകായുധകേളികൾക്കിനിൻദയിതതൻഭക്ത്യാപ്രസാദിച്ചുഞാ
നാളുംകോപമൊടെന്നിലെയ്തിടരുതേന്നരിച്ചുനിന്നൊപ്പമാം
ലാളിപ്പാൻമമവൈകിടുന്നഹൃദയേനാളംമൂന്നതിന്നിപ്പുറം
വേളിക്കില്ലമുഹൂൎത്തമെന്നമുനിമാരോതുന്നിതെന്താവതും (൧൪൯)

ധന്യേസുന്ദരിധൎമ്മചാരിണിമഹാധാത്രീധരേന്ദ്രൻറനൽ
കന്യേനിന്നുടെദാസനായമമയാതൊരുസാഹമൊട്ടല്ലമേ
എന്നല്ലായതിനാൽപരിഭ്രമമിനിക്കേറുന്നുമൂന്നാംകഴി
ഞ്ഞെന്നല്ലാതെവിവാഹമിങ്ങതുപോൽചിന്തിക്കിലെന്താവതും

ഗരുഡൻ —(ആകാശത്തിൽനിന്ന ഭൂമിയിൽ ഇറങ്ങീട്ട വചാരം) ആവൂ.

ഝങ്കാരത്തോടുസപ്താംബുധികളുമിളകു
ന്നോരെൻറപക്ഷദ്വയത്തിൻ
വൻകാറേററിട്ടുമേരുററിഹതരുനികരം
മന്നിൽവീഴാതെകണ്ടു
കങ്കേളിപ്പൂമലർക്കുവിതിന്നുടെനടുവിൽ
പാൎവ്വതീശൻറപാദ
ത്തിങ്കൽക്ഷിപ്രംപതിക്കുന്നതിനരുതെ
പണിപ്പെട്ടുഞാൻപാരമിപ്പോൾ (൧൫൦)

ശ്രീനാരായണൻ—(ഗരുഡന്റെ കഴുത്തിൽനിന്നു ഇറങ്ങീട്ടു)

എന്നാൽചെന്നാലുമിനിത്താൻനിന്നോച്ചിന്തിച്ചിടുംവരെ
നന്ദിച്ചുപുഷ്പാദികളെത്തിന്നിട്ടുലീലചെയ്യനീ (൩൧)

ഗരുഡൻ—കല്പനപോലെ (എന്നുപോയി.)

ശ്രീനാരായണൻ— ഇനി നേരമ്പോക്കു പറഞ്ഞു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ മനസ്സംഭ്രമംകുറയ്ക്കാൻ നോക്കട്ടെ. (ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ അടുക്കൽചെന്നിട്ടു) ഇപ്പോഴും ഇദ്ദേഹം എന്നെ അറിയുന്നില്ല. (ഉറക്കെ)

എന്തിപ്പോൾനെടുവീർപ്പോടിങ്ങിനെവിയർത്തുകൊണ്ടുഴന്നീടുവാൻ
ബന്ധംഹന്തമനസ്സിലത്തിവിരവോടെന്തിത്രചിന്തിപ്പതും

(വിചാരം) എന്തോ, ഇപ്പോഴും ഒരു വ്യത്യാസവുംവന്നിട്ടില്ല
(ശ്രീപരമേശ്വരനെ കുലുക്കിക്കൊണ്ടുച്ചത്തിൽ)

എന്തെന്തോരാറവുമന്തികത്തിൽമരുവീടുന്നിഷ്ടനാമെന്നെയും
സന്തോഷത്തോടുകണ്ടിടാത്തതുമവോൻബാലേന്ദുമൌലേസഖേ

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—(ഞെട്ടിയുണർന്നനാട്യത്തിൽ നോക്കീട്ടു മന്ദസ്മിതത്തോടുകൂടി) ഒല്ലേ, നാരായണൻവന്നിട്ടു കുറച്ചുനേരമായെന്നുണ്ടോ?

ശ്രീനാരായണൻ—ഉവ്വ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— ഞാനറിഞ്ഞില്ല. എന്റെ മനസ്സിപ്പോൾ വല്ലാതെകണ്ടു പരിഭ്രമിച്ചുവശായിരിക്കുന്നു.

ശ്രീനാരായണൻ—(മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി)

അത്യന്തദുസ്സഹപരാക്രമമേറുമാറു
ശത്രുക്കളിൽപ്രഥമനാകിയകാമനേയും
കത്തിക്കരിച്ചബഹുധീരനതാംഭവാന്റെ
ചിത്തത്തിനെങ്ങിനെപരിഭ്രമമിന്നുവന്നു (൩൨)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— (കുറച്ചു ലജ്ജിയ്ക്കുന്നു.)

ശ്രീനാരായണൻ—ഇതുകൊണ്ടിപ്പോൾ ലജ്ജിക്കാനൊന്നുമില്ല. ഞാൻ മുമ്പിൽതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ “ഒരുതയ്യാരത്തിന്നാധാരയെന്നു”

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— ഇനിയ്ക്കിപ്പോഴും അങ്ങിനെ കാമരാഗമില്ല. പക്ഷേസഹിക്കാൻ വയ്യാതെകണ്ടുള്ള ഒരു ഭയമുണ്ടു് അത്രേയുള്ളൂ.

ശ്രീനാരായണൻ (പുഞ്ചിരിയിടുന്നു.)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ.—എന്താ ചിരിക്കുന്നത ഇനിക്കുരാഗമില്ല കുറച്ചുസ്നേഹമുണ്ടെന്നേയുള്ളൂ എന്നും മററും പറയുന്നതുതന്നെ രാഗമുള്ളവരുടെ ഒരു ലക്ഷണമാണെന്നു വച്ചാണോ.

ശ്രീനാരായണൻ—അതേ ഇതൊരുലക്ഷണമാണോ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—അതെന്തെങ്കിലുമാവട്ടെ. ഇനിക്കിപ്പോൾ കാര്യമായിട്ടു ദയകൊണ്ടാണു പരിഭ്രമം രാഗംകൊണ്ടല്ല. അതെന്താണെന്നല്ലേ. രാഗത്തിനു പിന്നെ വിശേഷിച്ചൊരു കാരണവുമുണ്ടായിട്ടില്ല. ദയയെല്ലാം അങ്ങിനെയല്ലതാനും.

ശ്രീനാരായണൻ—ദയയ്ക്കെന്താണു ഒരു കാരണമുണ്ടായിട്ടുള്ളത.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—അതിന്നൊരുകാരണംപോരാ അനേകംകാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു, പറയാം കേൾക്കു—

കാമോജ്ജീവനമായതിന്നുമസുരേന്ദ്രോന്മൂലനാശത്തിനും
സാമോദംവിധിതൻവചസ്സനുസരിച്ചത്യാദരത്താൽഭവാൻ
പ്രേമത്തോടെന്നുഗൗരിതൻപരിണയം ചെയ്യേണമെന്നോററവും
കാമംപൂണ്ടുതൊഴുന്നുഞങ്ങൾസതതംകാരുണ്യവാരാന്നിധേ

ഇങ്ങിനെ ത്രൈലോക്യത്തിലുള്ള ആളുകളൊക്കെ കൂടി വളരെക്കാലം ഭജിച്ചാൽ* ദയയില്ലാതകണ്ടു വരുമോപിന്നെ.

വെള്ളത്തിൻമദ്ധ്യഭാഗേഹിമസമയമതിൽ
ഗ്രീഷ്മകാലത്തിലേററം
പൊള്ളുംപഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യേമഴയതിൽമറ
വില്ലാതെയുള്ളോരുദേശേ
ഉള്ളിൽഭക്ത്യാവസിച്ചങ്ങിനെവളരെയുഗം
ഘോരമാകുന്നതപംചെ
യ്തുള്ളോരീഗൗരിതന്നിൽകരുണമനസി
കല്ലിന്നുമില്ലാതെയാമോ ൧൩൭

ശ്രീനാരായണൻ—ആട്ടെ പാർവ്വതി ഇത്രകേമമായിട്ടു തപസ്സുചെയ്തത ഈ ആഗ്രഹം കൊണ്ടാണെന്നു എങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചു.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—അതുംപറയാം.

തോലുംമേഖലയുംജടാപടലവുംകെട്ടിൽപിലാശിന്റെനൽ
കോലുംഭസ്മവുമേവമങ്ങുചനയിച്ചോരുണ്ണിതൻവേഷമായ്
ശൈലേന്ദ്രാത്മജതൻതപോവനതലംതന്നിൽപ്രവേശിച്ചുഞാൻ
ചാലേപാർവ്വതിതന്നുറപ്പുകഠോപലംമോദാൽപരീക്ഷിക്കുവാൻ
വന്മാഹാത്മ്യമൊടുള്ളതത്തപോവനമതിൽചേരുന്നവൃക്ഷവ്രജം
സമ്മോദമൊത്തുവേണ്ടതൊക്കെവഴിപോലക്കാതിഥ്യോടേകുന്നതും
തമ്മിൽജാതിവിരോധമൊട്ടുമതവുംജന്തുക്കളുംതങ്ങളിൽ
ചെമ്മേപാരമിണങ്ങിടുന്നതുമഹംകണ്ടങ്ങുകൊണ്ടാടിനേൻ

ആരാമേസൽപ്പുരാണോത്തമതമകഥയെ
കീരജാലങ്ങൾപാടു
ന്നേരംക്ഷുത്തൃഷ്ണപുത്രപ്രണയമിവകൾ
തൊട്ടുള്ളതെല്ലാംമറന്ന്
നീരാട്ടുംനേത്രമോടുംകിടികരടിഗജം
വ്യാഘ്രസിംഹങ്ങളെന്ന
ല്ലോമോദമോടേസതതമാലംപുളകമിളകിത
മാസ്ഥിന്നുകേൾക്കുന്നകണ്ടേൻ

ശ്രീനാരായണൻ—ഹോ ഹോ ആ സ്ഥലത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം വളരെ കേമംതന്നെ. പിന്നെ പിന്നെ-

ശ്രീപ—എന്നെക്കണ്ടാരുനേരത്തുടനൊരതിഥി
യെത്തുന്നതുണ്ടെന്നിവണ്ണം
നന്നായ്ച്ചൊല്ലുന്നൊരാമോമൽകിളിയുടെവചനം
കേട്ടുസന്തുഷ്ടയായി
നന്ദ്യാമാനിച്ചുകൊണ്ടങ്ങിനെപലകുശല
പ്രശ്നമോടെത്തുമാളി
ചന്ദ്രാഭത്തോടൊത്തുധാത്രീധരസുതയെതിരേ
റ്റിട്ടിനാൾഗാഢഭക്ത്യാ (൫൬)

അക്കാതരാക്ഷിമണിയാൾവിധിപോലെചെയ്ത
സൽക്കാരമേറ്റൊരുമനോഴികയങ്ങടങ്ങി
ആക്കാലമിങ്ങിനെപറഞ്ഞിതുഞാനവൾക്കു
ള്ളാക്കാന്ത്യതൻഗുണമതിന്റെപരീക്ഷചെയ്വാൻ (൫൭)

നന്നല്ലേജലമിങ്ങയേചമതപുല്ലിത്യാദിയെല്ലാംലഭി

ഷ്ടുന്നില്ലേസുഖമസ്വാശക്തിസമമായല്ലേതപണ്ടൊപ്പുറ്റും
ഇന്നില്ലേദയസ്സൃത്രമതിലുംനിന്മാനസത്താമില
ങ്ങളെന്നെല്ലാംകുശലങ്ങളുമായവളോടോദ്യോലിച്ചുചോദിച്ചുഞാൻ

ശ്രീനാരായണൻ—ചോദ്യത്തിൻെറ തുടച്ചുകൊള്ളാം. ന ന്നെ അകന്നുനിന്നുകൊണ്ടാണ. സമ്മതിച്ചു ഇങ്ങിനെതന്നെ യാണ വേണ്ടതു. പിന്നെപിന്നെ.

പരമേശ്വരൻ— പിന്നെ തപസ്സോടുകൂടീട്ടു അവളെ കറ ച്ചു പ്രശംസിച്ചിട്ടു

നന്നാസ്സീചെയ്യേണ്ടിസ്സൽക്രിയപരമുപകാരം
    നമുക്കെന്നതോർത്താ
ലെന്നായീനമ്മളെന്നാങ്ങറികഭവതിയിൽ
    തിങ്ങുമിസ്നേഹമൂലം
എന്നാലൊന്നോറമുള്ളിൽക്ഷമതടവിയ
    നിന്നോടുചോദിച്ചിടുന്നേ
നിന്നാര്യേവിപ്രജാതിസ്സുടയചപലത
    ങ്ങോർത്തസൽപ്പാത്രമാംഞാൻ (൧൨)

ചന്തംനല്ലാഭിജാത്യംതരുണതധനമിത്യാദിചേരുന്നോരണ്ടു
ന്നെന്തിന്നീക്കാട്ടിൽവന്നിവിധമരചിതമാസ്സന്തപംചെയ്യിടുന്നു
ചിന്തുംപ്രേമംകലന്നുള്ളോരുവനെയറനോക്കിടുവാനെങ്കിലോനി
ചിന്തിസ്സുംമുമ്പിൽവന്നിട്ടിയിതവകഴൽക്കുപ്പാത്തരാത്തമാംഗി

അതുകൊണ്ടു അങ്ങിനെ മൊഗ്രഹംകൊണ്ടും തപസ്സുചെ യ്യാൻഅങ്ങേക്കു സംഗതിവരില്ല.

വാക്യംഞാൻപറഞ്ഞപ്പോൾ വാസ്സുമുഖംക്ഷേമാദരോടുടൻ
ദീർഘശ്വാസമതൊന്നിട്ടാൾ ദീർഘാക്ഷിമണിയാമവൾ

ശ്രീനാരായണൻ— ഉള്ളുകരിഞ്ഞു പറഞ്ഞാലിളകാത്താളു ണ്ടോ. പിന്നെപിന്നെ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— ഇപ്പോൾ ഈ ച്ചുടുള്ള നെടുവീർപ്പുകൊ ണ്ടു തപസ്സിൻെറ കാരണമിതുതന്നെയാണെന്നാണ വിചാരിച്ചേ ണ്ടതു. എങ്കിലും ഇനിയ്ക്കിവിടെ സംശയംതീരുന്നില്ല. എന്തു ന്നാല്ലേ. നിനക്കൊരാളെ പ്രാത്ഥിക്കേണ്ടിവരാൻതന്നെ വളരെ പ്രയാസം. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോളങ്ങിനെയാണ പ്രാ

ത്ഥിച്ചാൽ കിട്ടാതെകണ്ടുവരുന്നത. അതിനെയുംവെച്ചു നിന ക്കങ്ങിനെ ഒരാളുണ്ടെങ്കിൽ അവൻ സാമാന്യത്തിലധികം കഠി നക്കാരനും വിഡ്ഢിയുമാണെ നിശ്ചയംതന്നെ.

പൂവൊന്നിട്ടുംമുട്ടതയുംമലർമങ്കതോറു
പോവുന്നനല്ലോരഴകുംകലരുംതവാംഗം
ഏവംചുടച്ചവെയിൽകൊണ്ടുരുകുന്നകണ്ടാ
ലാവണ്യസാരമതുമങ്ങിളകാതെയാമോ (൧൭)

കഷ്ടം ഇനിയുമിങ്ങിനെ എത്രദിവസമാണെ നിനക്കു ബുദ്ധി മുട്ടേണ്ടിവരുന്നത. എന്നാലിനിയ്ക്കു കുറച്ചു തപസ്സുണ്ട. നിന്റെ ഇഷ്ടം സാധിപ്പാനായിട്ട ഞാനതിന്റെ പാതി തരാം. പക്ഷെ ആ ആളാരാണെ യോഗ്യനാണോ എന്ന ഇനിയ്ക്കുകൂടി അറി ഞ്ഞാൽകൊള്ളാമെന്നുണ്ട.

ശ്രീനാരായണൻ—ഒ- ഉള്ളിൽതട്ടുന്ന ചോദ്യമാണിത.

ശ്രീപ— ഏവംകടന്നഹമുരച്ചതുകേട്ടനേരം
ഭാവംപകർന്നവളുടൻസഖിതന്റെനേരെ
ഭാവജ്ഞപാകമളവിൽതെളിയുന്നപത്മ
ശ്രീയിങ്ങിടുംമിഴികൾകൊണ്ടഴകോടുനോക്കി (൧൮)

പരേംഗിതജ്ഞതാനമുള്ളിൽപരംപ്പെട്ടുന്നൊരാസ്സഖി
പറഞ്ഞിടാതെകണ്ടപ്പോൾപറഞ്ഞാളെന്നൊടിങ്ങനെ

എല്ലാദ്ദേവകളേയുമേറമവമാനിച്ചിട്ടുമാരന്റെമെ
മെല്ലെബ്ഭസ്മമതാക്കിയോരുമവനെബ്ഭർത്താവതാക്കീട്ടുവാൻ
വല്ലംത്തുള്ളൊരുകാമമോട്ടുമതുസാധിപ്പാനുപായങ്ങൾമ
റ്റില്ലാഞ്ഞിതിങ്ങിനെവാശിപ്പൂണ്ടിവൾതപം ചെയ്യുന്നപൊയ്യല്ലമേ

ശ്രീനാരായണൻ—ഇതുകൊണ്ടിവളുടെ തപസ്സിന്റെ പ്ര യോജനം ഇന്നതാണെന്നറിയാറായി.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—പിന്നെയും ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ശ്രീനാരായണൻ—ഫ് ഫ – അവസാനിച്ചില്ലെ– കേൾക്ക ട്ടെ– പിന്നെപിന്നെ–

ശ്രീപ— ഉല്ലാസമോടിതൊരുനൽപരിഹാസവാക്ക
തല്ലേമഹാവിദുഷിയെന്നഹമോതിയപ്പോൾ
മെല്ലെന്നുതന്റെജപമാലസരോജമൊട്ടും
വെല്ലുംകരാഗ്രമതിലിട്ടുമയേവമോതി (൧൯)

ഇത്തരംകേട്ടുവിധമുന്നതമാംപദത്തി
ലിങ്ങനെ കാമമതിനാണതപസ്സിതേററം
തിങ്ങുംമനോരഥമതിന്നജഗത്രയത്തി
ലെങ്ങെത്തുവാൻപിഴമുള്ളതു കല്യബുദ്ധേ (ധ്രുവാ)

ശ്രീനാരായണൻ—(ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു) ഇപ്പോഴും തൃപ്തിയായില്ലേഹേ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—മുഴുവനമായിട്ടില്ല.

ശ്രീനാരായണൻ—(വിചാരം)

തന്നിൽത്താൻരമിതെന്നുള്ളംസൗന്ദര്യമായുള്ളൊരുഭോഗംകേട്ടി
ട്ടുന്നോരുകതിവിലാസമെല്ലാമൊളിവാക്കിക്കൊണ്ടുകേൾക്കുന്നോരു
നന്നായ്ത്താമെഴുന്നേരമമൃതംസേവിപ്പതുംനിന്നുവാ
നിന്നോർത്താലെത്രയല്ലോരത്ഭുതതരമതെന്നല്ലോപ്രസിദ്ധംപുരാ

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—പിന്നെയുംഞാനിതിനെപ്പറഞ്ഞു.

ശ്രീധാമസ്ഥാനംശ്മശാനംശവഭസിതചയം
നൽക്കറിക്കുട്ടകംസ്ഥം
ചൂടാനെല്ലുഗ്രനാഗംവെലിവരവലയം
ചേലയാസ്ഥോലപിന്നെ
പേടിപ്പിക്കുംപിശാചാദികളാസഖികളിത
ങ്ങൊക്കയുംചെന്നിരിപ്പാൻ
നാട്ടൊക്കെത്തെണ്ടിമണ്ണിലത്തിഗചിയോ
ഭാവിചിത്രംവിചിത്രം.

ചാലേമഹാചാതുര്യങ്ങളാണങ്ങൾചേതം
ബാലേന്ദുവിനെന്നതുപോലെതന്നെ
ബാലനിനക്കംഭരമോട്ടുചേന്മാ
മാലേൽക്കുവാൻസംഗതിയാകെലാനീ (ധ്രുവ)

ശ്രീനാര—ഹേ ഹേ— പാർവ്വതിയ്ക്കിങ്ങിനെയുള്ള അനുരാഗം ഉറപ്പിച്ചാലും ഉറപ്പിച്ചാലുമതൊന്നും മതിയാകുന്നില്ല അല്ലേ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—എന്നല്ല ശേഷം കേൾക്കു മുഴുവനുംഞാറിയേണ്ടതല്ലേ.

കണ്ണോതപംവിട്ടുഞാനിതിനെപ്പലതുകഥിച്ചുപൊഴ്
തെല്ലുകണ്ടു

ഖ്ലുണ്ടോസ്തനോരുകപോൽകുവലയസമമാം
കണ്ണിലാരുണ്യമേറി
തൊണ്ടിപ്പൂക്ഷനാച്ചുണ്ടിൻ വിറയതധികമാ
യെന്റെവാക്കിന്നശേഷം
വേണ്ടുംവണ്ണംസമാധാനമതയാൾപരിചിൽ
ചൊല്ലിനാൾകില്ലതന്വീ

എന്നോകഷ്ടപിശാചേ ചശപരനൊടെവിടം ഞാൻപറഞ്ഞിട്ടമല്ലോ
തോന്നുന്നില്ലേനിനക്കെന്തിത്രഘോരമഹാവശ്യകർമ്മങ്ങളുണ്ടോ
എന്നേവംപിന്നെയുംഞാൻപലതുപറയുവാൻ ചൂണ്ടുന്നേരം

ശ്രീനാരായണൻ—ഞാനവിടെയുണ്ടെങ്കിൽ അപ്പോൾ അവളുടെ വായപൊത്തിപ്പിടിക്കുമായിരുന്നു (ചിരിച്ചുംകൊണ്ട്) അധികപ്രസംഗത്തിന്ന അവസാനം വേണ്ടെ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—വായപൊത്താതെകണ്ടുതന്നെ അവള വസാനിപ്പിച്ചു. കേൾക്കു.

തന്നൊന്നുള്ളിലുറന്തടപ്പാനവൾസഖിയൊടുമല്ലിട്ടിനാൾഗാഢമോ
പിന്നെ ആലോചിച്ചിട്ടു. [ഷം

അല്ലെങ്കിൽഞാനിവിടെനിന്നുഗമിച്ചിടുന്നേൻ
തെല്ലൊന്നിവണ്ണമതുചെയ്തുവള്ളോരുവേഗം
ചെല്ലുന്നനിന്നിരുകിടുകെളുർകെകാങ്കതന്റെ
തല്ലേറാഴിഞ്ഞതരിയവല്ലഭംഗിയോടെ (പ്ലുതി)

ശ്രീനാരായണൻ—ശരി വായപൊത്തുന്നതിനേക്കാൾ വളരെ അധികംനന്നായി ഈ ഉപായം എന്നല്ല ഇതുനന്നായിട്ടുമറെറാന്നുമില്ല.

ശ്രീപര—ഇത്രതന്നെപരീക്ഷിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്നുണ്ടോ.

ശ്രീനാരായണൻ—അതില്ല ഇത്രതന്നെവേണം. ഈ വിഷയത്തിൽ ശ്രമിപ്പാൻ വളരെ എളുപ്പമല്ലേ ആട്ടെ അപ്പോൾ അവിടുന്ന എന്താണ പ്രവൃത്തിച്ചത.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—മറെറന്താണ പ്രവൃത്തിക്കുന്നത. (സ്വതേയുള്ള രൂപമെടുത്തിട്ടു.)

ശാന്ത്യാവിളങ്ങിന്നിനക്കതുപാസ്സുകൊണ്ടു
ഞാനതന്നെയെന്നാവിരവോടിതവിററിടുന്നേൻ

സ്വാന്തേ വിവാദമിതു വിട്ടിതു നാൾമുതൽക്ക
കാന്തേ ധരിക്കു തവ ദാസനതായിട്ടേ ഞാൻ

എന്നു പറഞ്ഞ ഞാനവളെപിടിച്ചനിന്നി

ശ്രീനാരായണൻ—അല്ല, പാർവ്വതിയുടെ കാലിന്മേലല്ല അങ്ങുന്ന പിടിച്ചതെന്നുണ്ടോ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—അസ്സാരതെററിപ്പോയി. അവൾ പോവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോഴത്തെ പരിഭ്രമംകൊണ്ട ഞാൻ അത ഓൎത്തില്ല. കയ്യിന്മേലെപിടിച്ചുള്ളു. ആട്ടെ ഇനി ആയിക്കൊള്ളാം.

ശ്രീനാരായണൻ—ഇപ്പോഴും ഇവിടുത്തെ സേവ എന്നോക്കാൾ നന്നെ കൂടുമെന്നുണ്ടോ പാർവ്വതിക്കു.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

ഇന്നെന്തിവണ്ണമെന്നോടു നന്ദ്യാ ചോദിച്ചിടുന്നതും
ഒന്നല്ലേ നമ്മളുൾത്താരിൽ നന്നായ്ചിന്തിച്ചിടുംവിധൌ

ശ്രീനാരായണൻ—നമ്മളൊന്നാണെന്നുവെച്ചാലും ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കരുതെ. തന്നോക്കാൾ തന്നെ പ്രമാണമാണെ ഓൎത്ത അങ്ങിനെയുള്ളാളുകളില്ല.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—മതിമതി തന്റെ പരിഹാസം. ഇതിനൊക്കെ ഉത്തരംപറവാനിപ്പോഴും അവസരമില്ല.

ശ്രീനാരായണൻ—എന്താത.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—കുറെച്ചു കാലംകൂടി കഴിച്ചുകൂട്ടണമല്ലൊ എന്നുള്ള പരിഭ്രമംകൊണ്ട പരിഭ്രമമാണുള്ളിൽ അത്രതന്നെ.

ശ്രീനാരായണൻ—

ആലോചിക്കുമ്പൊഴീയല്പകാലംവേഗാൽ കഴിക്കുവാൻ
കാലാരിയായൊരങ്ങെക്കും ചാലേയത്നം ഭവിച്ചിതോ

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—തന്റെ ഫലിതത്തിന്നുള്ള സമയംനന്ന പൂച്ചെക്ക വിളയാട്ടം എലിക്ക പ്രാണവേദന അല്ലേ.

ശ്രീനാരായണൻ—അത്ര സഹിക്കാൻവയ്യാത്തതുണ്ടെങ്കിൽ അവളെ അപ്പോഴും തന്നെ കാളപ്പുറത്ത കേററി ഇങ്ങോട്ട കൊണ്ടുപോരായിരുന്നില്ലേ. ഹിമവാനുമററും അറിഞ്ഞിങ്ങിനെമുറെക്കുവേണമെന്ന എന്തിനാണ നിശ്ചയിച്ചത.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—പാർവ്വതിയുടെ അഭിപ്രായത്തെ അനുസരിക്കുന്നോണ്ട. അതുകൊണ്ട വൈഷമ്യമൊന്നുമില്ല. പിന്നെ

ഈ സപ്തർഷികളാണ ഇനി മൂന്ന ദിവസത്തേക്ക മുഹൂർത്തമില്ലെന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു ഭംഗലടമാക്കിത്തീർത്തത.

ശ്രീനാരായണൻ—(ചിരിച്ചുംകൊണ്ട) ആ് ഹാ -കൊള്ളാം

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—നേരമ്പോക്കല്ല ഭയംകൊണ്ടും അതുനിമിത്തം ഇയ്യിസ്സാൻ വയ്യാത്ത കാമനെക്കൊണ്ടും ഇനിയ്ക്കിപ്പോളൊരു ഇരിക്കപ്പൊറുതിയില്ലാതെ കണ്ടായി. (ആകാശത്തിൽലക്ഷ്യം വെച്ചിട്ട)

ഭയമിനിക്കധികമായലംഭയയില്ലാതെയായിതോ
അയ്യോമന്മഥതാരേറെൻതാൻപ്രയോഗിക്കുന്നതന്യനീ

ശ്രീനാരായണൻ—എയ്- ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിഭ്രമംകൊള്ളുകടന്നുതുടങ്ങിയല്ലൊ. ആട്ടെ വഴിയുണ്ട. (സ്പഷ്ടം) പാർവ്വതിയുടെ പ്രകൃതിഗുണത്തിന്റെ പോലെ ആകൃതിഗുണത്തിന്റെയും അനുഭവം ഇനിയ്ക്കുവരുത്തുവാൻ വല്ല ഉപായങ്ങളുണ്ടൊ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—ഞാനൊന്നന്വേഷിച്ചുനോക്കാം. (കരെച്ചാക്കെ) ആരാണവിടെ.

// നന്ദികേശ്വരൻ—(ചിത്രമെഴുതുന്ന സാമാനങ്ങളോടുകൂടി പ്രവേശിച്ചിട്ട) അടിയൻ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—അതൊക്കെ ഇവിടെകൊണ്ടുവെയ്ക്കു.

നന്ദികേശ്വരൻ—(അതുചെയ്യുന്നു)

ശ്രീനാരായണൻ— (നന്ദികേശ്വരനെ നോക്കിട്ട) കൊള്ളാം. ഇയ്യാളെവേണ്ടില്ല. എള്ള എന്നപറഞ്ഞാൽ എണ്ണ കൊണ്ടുവരും. അത്ര ബുദ്ധിമാനാണ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— അങ്ങോട്ടുതന്നെ ചെല്ലു.

(നന്ദികേശ്വരൻ പോയി.)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— (എഴുതിക്കൊണ്ട)

നിറഞ്ഞിട്ടുംബാഷ്പജലംനിമിത്തം
മറഞ്ഞുപോകുന്നതുകാരണത്താൽ
അറിഞ്ഞുകൊണ്ടിട്ടുകരേഖയെല്ലാം
തിരഞ്ഞുകൊണ്ടിങ്ങെഴുതാൻപ്രയാസം (ഫലം)

ശ്രീനാരായണൻ— ഇനിയ്ക്കൊന്നു കാണാതെകണ്ട കഴിയില്ല. സാവധാനത്തിലിരുന്നെഴുതു.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— (എഴുതുന്നു)

ശ്രീനാരായണൻ— നോക്കീട്ട്. അല്പ കുറിപ്പുകൾ കഴിഞ്ഞതായുള്ളൂ. നോക്കട്ടെ. (എന്ന ചിത്രപടം മേടിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ട്)

അംഗോപാംഗങ്ങളെല്ലാംവിരവൊടെഴുതിയോ
 രിക്കുറിപ്പിന്നുണ്ടി
ങ്ങങ്ങൾകൊണ്ടാനുകണ്ടുള്ളഴകുപറയു
 ന്നാനതിനിപ്പായമിട്ടാൽ
അങ്ങൊക്കെയുള്ള ചിത്രപ്പണിയുടയമഹാ
 പാടവംകാട്ടുവാനായ്
ഭംഗ്യാഗൗരികിന്നാത്തനാഗ്രണ്ണവുമിതിൽ
 ചെറ്റു ചേർക്കുന്നതുണ്ടോ

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

 ചാരുചാരായമിനിയിട്ടുകഴിഞ്ഞി
 ശ്ശൗരിയോടഴകിലൊത്തുനോക്കിയാൽ
 പോരവസ്സ്നമവാനെഴുതിമെന
 ന്നേറെയായണോടുകഥിക്കുമങ്ങേടോ (ഗ്രൻ ൬.)

(അണിയറയിൽ) വൈതാളികൻ.

വസ്ത്രാഹാര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടനലസിതകരാ
 ദികെട്ടുംകാന്തിയെത്താൻ
ജന്മത്തിൽത്താൻജയിപ്പിട്ടതിമനമഴുവനാം
 തപ്പപായിച്ചിമാനീം
ചെമ്മേതാരുണ്യമോടുംതരുണിയ[illegible]

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— (കേട്ടിട്ട്) തിങ്ങുംഗ്ഗുണത്താൽ
വെണ്മാലാജാലമോടിപ്പിട്ടുമഴകെഴുമാ
 ഗ്ഗന്നതൻകന്യപോലെ (ഗ്രൻ ൨.)

ശ്രീനാരായണൻ— (കേട്ടിട്ട്) നാലുപുറത്തും നോക്കിക്കൊണ്ട് ഓ- ഉച്ചയായിനേരം.

നന്നാസ്ഥ്ണപ്രാശ്ശുതപിച്ചുവക്ത്രന്നീട്ടുമിഹരായചടച്ചുപാരം
ചിന്തന്നാവെൽക്കൊണ്ടു (ശ്രീപരമേശ്വരൻ)
തപസ്സുകൊണ്ടാ കന്നിൽകിട്ടാവെന്നതുപോലെകഷ്ടം (ഗ്രൻ ൮)

ശ്രീനാരായണൻ—

പുറെദുസ്സഹമായിട്ടന്നമ്മേലിനേരത്തൻമയൂഖത്തിനാൽ
കേറുംതാപമൊട്ടിഭംഗിത്രിയതിമാത്രം[illegible]

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

പാരാതപ്പോളസഹ്യരാവമതിയന്നീടുന്നൊരെൻവാക്കിനാൽ
ഘോരസ്വീയധരാധരാധിപതിതൻപെണ്ണെന്നതൽപോലെസഖേ

ശ്രീനാരായണൻ—

പലപലമൃഗസംഘംതാപഭാരംകെടുപ്പാൻ
ജലമൊഴുകിടുമാറോടൊക്കെയാറോടിടുന്നു

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

വലിയൊരാഴികൊഴുകിക്കൊണ്ടിതാമുമ്പിൽനില്ക്കും
മലമകളൊരുചേരാനിന്നതൊന്നെന്നപോലെ

(എന്നു വേഗത്തിൽ എണീറ്റു മൂന്നു നാലടി വെക്കുന്നു)

ശ്രീനാരായണൻ— (എണീറ്റു)

ഏ - വരട്ടെ വരട്ടെ നില്ക്കൂ നില്ക്കൂ എന്നു (ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ കയ്യിന്മേൽ പിടിക്കുന്നു)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— ഐ. സങ്കല്പമാത്രംകൊണ്ടു കാര്യ്യ ഗോഷ്ഠിതം കാട്ടിപ്പോയി. (കണ്ടോളം ഇളിക്കുന്നു.)

ശ്രീനാരായണൻ—

ആരാൽമൃഗവ്രജമിതാമൃഗതൃഷ്ണയിൽത്ത
നീരാശികണ്ടുവിവശതയോടടുത്തിടുന്നു

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

പാരംഭ്രമത്തൊടിഹഞാൻമൃഗതൃഷ്ണയിൽത്ത
ഗൌരീശമീമതു കണ്ടുള്ളവെന്നപോലെ (ചിരി)

ശ്രീനാരായണൻ—

ചിത്തത്തിൽകടുചാപലമിപ്പോളൊഴിയുന്നില്ലുഗ്രസന്താപമി
പ്പുത്തൻപൂമലർവാടിചെന്നുവശാൽത്തൊന്നാശ്രിതാനന്ദന

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

അത്യന്തംസമമോടുശൈലസുതയാലേറ്റീട്ടുടൻഞാനിനി
കളുന്നോദമനോജ്ഞതാപമിതറിഞ്ഞീടാത്തവണ്ണം സഖേ

ശ്രീനാരായണൻ— നോക്കിനി മാദ്ധ്യാഹ്നികത്തിനു പോക

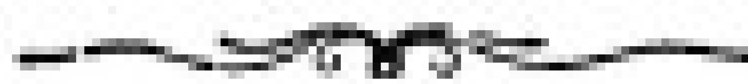
(എല്ലാവരും പോയി)

കാരുണ്യസംഭ്രമം എന്ന

നാലാമങ്കം കഴിഞ്ഞു.

ഉമാവിവാഹം.

അഞ്ചാമങ്കം.

(അനന്തരം ഒരു പെണ്ണ പ്രവേശിക്കുന്നു)

പെണ്ണ— (എല്ലാടവും നോക്കീട്ട) ഒരു വേനൽക്ക ഒരുവൎഷമെന്നുള്ളത ശരിതന്നെയാണ.

മുമ്പിൽപാൎവ്വതിനാട്ടിലേക്കിവിടെനിന്നിട്ടങ്ങുപോകുംദിനം
വമ്പിച്ചോരുവിഷാദമാംവിനകൾകണ്ണീരാൽപ്പെട്ടൊരീപട്ടണം
അമ്പോടിപ്പോളുമാവിവാഹസമയേദിവ്യോത്സവാനന്ദമാം
ജൃംഭിച്ചോരമൃതാംബുരാശിയിലഹോനീന്തുന്നിതെന്നോമലാൽ

അമ്പമ്പ— ഇപ്പോൾ ഈ നഗരത്തിന്റെ ഒരു ശോഭ അതികേമംതന്നെ.

സ്വൎണ്ണാലങ്കരണങ്ങളാൽസരസമായ്പ്പൂത്തുംകൊടിക്കൂറയാം
ചിന്നപ്പട്ടുകളാൽതളിൎത്തുമധികംമിന്നീട്ടമിപ്പട്ടണം
ആനന്ദത്തൊടുകാണികൾക്കുനയനങ്ങൾക്കക്ഷയംനൽഫലം
താനേതന്നെകൊടുക്കയാലിഹഫലിച്ചിട്ടുണ്ടതെന്നുംധ്രുവം

അത്രതന്നെയല്ല.

മിത്രൻപോലുല്ലസിക്കുംമണിഗണമതിനാൽ
തീൎത്തനൽഗോപുരാന്തത്തിൽ
കുത്തുംതീക്കൊപ്പമേകംപ്രഭയതിൽവഴുക
ന്നിപ്പുരംകൈവല്ലൊടിപ്പോൾ
ചിത്തേഗൌരീവിവാഹപ്രമദമൊഴുകൊടുക
ന്നൈക്യത്താൽകൌതുകല്ലേ
ണ്ടിത്ഥംതിൽവൃഗ്രിമധ്യസ്ഥിതിയിലൊടിക്കാതെപി
കണ്ണാതാളെന്നതോന്നാം (൨൦൫)

(നേരെനോക്കീട്ട) ആരാണിവരുന്നത. ലക്ഷ്മിയല്ലെ.

(അനന്തരം ലക്ഷ്മി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ലക്ഷ്മി— ആവൂ, ശിവ, ശിവ, എന്തൊരു തിരക്കാണ അകത്ത. എന്റെ ശരീരമൊക്കെ വല്ലാതെകണ്ട ഞെരിഞ്ഞുപോയി ആനട്ടക്കവെച്ചതന്നെ ഞെരിഞ്ഞ ചത്തുപോകുമെന്ന വിചാരിച്ചു ഞാൻ. ഒരു വിധത്തിലിവിടെവന്ന വശായല്ലൊ. ഭാഗ്യം.

(നെരെനോക്കീട്ട) എയ്- നാരായണിയൊ- നാരായണിയെ കണ്ടില്ലാ എന്താണാവോ എന്ന തമ്പുരാട്ടി കല്പിച്ചു.

നാരായണി— അയ്യോ ഞാനീതിരക്കിൽ എങ്ങിനെ അകത്തെക്ക കടന്നുചെല്ലും.

ലക്ഷ്മി— പിന്നെ തമ്പുരാട്ടിതന്നെ ആറും അരുളിച്ചെയ്തു അവൾക്ക പിറക്കുമാസം പത്തായി. ഈ തിരക്കിൽ വരാൻ വയ്യാഞ്ഞിട്ടായിരിക്കും എന്ന.

നാരായണി— വിവരങ്ങളൊക്കെ ഇത്ര സൂക്ഷ്മമായിട്ട അറിവാൻ ഇതുപോലെ ആരാണ (ലക്ഷ്മിയുടെ മുഖത്തനോക്കി ചിരിച്ചുംകൊണ്ട)

പാരമത്തരസമായകുണ്ഡലം
ഭൂരിമോദമൊടുകാതിലിട്ടുടൻ
സൈ്വരമിങ്ങിനെനടപ്പതെന്തുനീ
ഭീരുവേഷമിതുനന്നനന്നൊടെ. (൧൦൧)

ലക്ഷ്മി— (കാതിൽ തപ്പിനോക്കീട്ട) അയ്യോ എടത്തെകാതിലെ തോട പോയല്ലൊ. എങ്ങിനെയാണ പോയതെന്ന സംശയിക്കാനില്ല. ഈ തിരക്കിലുന്തും തള്ളും കൊണ്ടതന്നെ. കഷ്ടം നല്ല തോടായിരുന്നു. ഇനി ഈ തോടും ഊരുകതന്നെ. (അതു ചെയ്യുന്നു)

നാരായണി— അകത്ത വലിയ കലശലാണ അല്ലേ.

ലക്ഷ്മി— ഓ-

ചിലരുടെവളകുടഞ്ഞിരിച്ചും ചിലരുടെമുഖത്തിൽ തൊത്തിവപൊഴി
ചിലരുടെതോടകൊഴിച്ചുംപലകലശലുമിത്തിരക്കചേർന്നു [ച്ചും

നാരാ— പാരുചായപൊൻകുണ്ഡലമൊടവിട്ടു
തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നവകണ്ണുപാരം
ഭംഗ്യാകുചാകൊണ്ടുമറച്ചുകൊൾക
മന്ദാക്ഷനീകെളിതുസമ്പ്രദായം (൧൦൪)

ലക്ഷ്മി—(അത്ഭുതം ചെയ്തിട്ട) ഞാനൊരു ദിവസവും കൊണ്ടാടി ട്ടാതെ ഇരിക്കാറില്ല. ഇന്ന വിശേഷദിവസം അശേഷം പട്ടിണി എന്ന കൂട്ടത്തിലായി.

(അനന്തരം ഒരു കാവൽക്കാരത്തി പ്രവേശിക്കുന്നു)

കാവൽക്കാരത്തി—(ലക്ഷ്മിയോട)

പരമിത്തിരക്കിലിഹ നിനക്കൊന്നായ കുരട്ടുമിത്തെരിച്ചപോലെയെന്ന
ഒരുവാർത്തരകമാംകൈകാരണെ മൊതച്ചുട്ടുകരട്ടുഞാനന്യകരുന്നേൻ

എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടുകണ്ണെമെന്ന ചെറിയൊരു മുട്ടി കല്പിച്ചതന്ന അയച്ചതാണിത (എന്ന കുറെ ലക്ഷ്മിയുടെ കയ്യിൽകൊടുക്കുന്നു)

ലക്ഷ്മി—(വാങ്ങിച്ചിട്ട) നാരായണി ഇത നോക്കു.

നാരായണി—(നോക്കീട്ട) മറെറാ കുറിനേക്കാൾ ഭംഗിയും കല്പകളും അധികം നന്ന.

ലക്ഷ്മി—അതിനെന്താണ സംശയം. ഇത വിചാരിക്കു. എന്റെ കാതിലെ കുറ പോയതഞാനറിയുംമുമ്പിൽ അവിടുന്ന എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു. ഇതൊക്കെ കാണുമ്പോൾ അവിടുക്ക ദിവ്യചക്ഷുസ്സുണ്ടെന്ന തോന്നും. എല്ലാരുടെകൊണ്ടുംഅമ്മയെക്കാട്ടിലും അച്ഛനെകാട്ടിലും വളരെ ഗുണം കൂടും പാർവ്വതിക്കു.

നാരായണി—അമ്മയെകാട്ടിലും അച്ഛനെകാട്ടിലും വളരെ ഗുണം കൂടുമെന്ന തന്നെയല്ല ഇത്ര ഗുണങ്ങളുണ്ടായിട്ട ഇന്ന ആരാണുള്ളത.

വാരാശിക്കാഴമുണ്ടോ വടിവുടയൊരു വാഗ്ധാടി വാണിക്കുമുണ്ടോ
ധീരത്വം കുന്നിനുണ്ടോ ജലനിധിതനയക്കൌശസൌന്ദര്യമുണ്ടോ
കാരുണ്യം താനഹംസാവട്ടതകളുമുണ്ടോ സർവ്വലോകേശനുണ്ടോ
താരുണ്യത്തുള്ളലോകംഗുണഗണമെഴുമിപ്പാർവ്വതിക്കുള്ളപോലെ

ലക്ഷ്മി—

ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുപാർവ്വതിചരിതങ്ങൾ ഓതിയതാർക്കു വിളയാൻമാത്രം
ഉണ്ടാകുന്നതപ്പോൾ മേല്പൊരുമംഗളമെന്തൊന്നുചെയ്യുമുപജാനം

നാരായണി—അവിടുത്തെ കല്പിച്ചിക്കുറിയിടുക്ക ആരാണപ്പോൾ അണിക്ക ഇതൊക്കെ കഴിഞ്ഞില്ല.

കാവൽക്കാരത്തി—ഉവ്വ.

നാരായണി—ഇപ്പോൾ എന്താണ അവിടെ പ്രകൃതം

കാവൽക്കാരത്തി—

ഭൂദേവാപസ്പതിമാരുമധികം വൈദൃതമാന്മാരെഴു
ന്നോരോരോ പൎവ്വതപതിമാരുമെഴുകാല്ലനിഷ്ടിട്ടുശൌരിയെ
പാരാതങ്ങുമതിങ്കൽ വെച്ചു പരിലാളിച്ചേററമാശീൎവ്വച
സ്സാരന്ധപ്രണയം കലൎന്നു കഥയാണിപ്പോളുനല്പോത്സവം.

കൂടെ ഇടിച്ചിട്ടുവെണം പോരാൻ എന്നാണ കല്പന.

ലക്ഷ്മി— (കൂടെ കാതിൽ ഇടുന്നു)

കാവൽക്കാരത്തി— എന്നാൽ ഞാൻ പോട്ടെ. ഇനിയ്ക്കു പലരോലിയാണ. അമ്പാടിപ്പിള്ളയും നാട്ടുപിള്ളയും കൂടിയാലൊക്കില്ലല്ലൊ (എന്ന പോയി.)

നാരായണി— ഇതിനെയൊക്കെയാണെങ്കിലും ഈ പാൎവ്വതിയുടെ ഒരു കൂട്ടംമാത്രം ഇനിക്കു ബോധിച്ചില്ല.

ലക്ഷ്മി— ഉ്ം- എന്താണ?

നാരായണി— ഈ പരമശിവന്റെ നേരെയുള്ള അനുരാഗം തന്നെ, അതെന്താണെന്ന പറയാം.

ഈരാറക്ഷരനാകിലും ശിവനിപ്പോളിത്തരമെന്നപോൽ
ചിറ്റപ്പെന്നഗങ്ങൾ പാൎവ്വതിയുടെ കെചേലതൊലക്കുന്നപോൽ
ക്ഷൂറാൻ വാഹനമെന്നപോൽ ചുടലയിൽ ചെയ്യുന്നൊരാചാരമൊ
ന്നൊരാം പുല്ലുവതിന്നപോൽ മിഴിയില്ലവൈശ്യമൊട്ടുണ്ടുപോൽ

ലക്ഷ്മി— ഞാനും ഇതൊക്കെ ഓരോന്ന സംസാരിച്ചു കേട്ടിട്ടുണ്ട; പക്ഷെ ഇനിയ്ക്കിതിൽ വിശ്വാസമില്ല.

നാരായണി— ഉ്ം-

ലക്ഷ്മി— പാൎവ്വതിയുടെ ബുദ്ധിക്കു പിഴ വരില്ല. എന്നുള്ള നിശ്ചയം തന്നെ.

നാരായണി— ആരെട്ടെ നോക്കിപ്പോരും കാണാമല്ലൊ.

ലക്ഷ്മി— എന്നാൽ നൊമ്മളും കിട്ടപ്പോൾ തന്നെ മാളികയുടെ മുകളിൽ കേറി സ്ഥലം പിടിക്ക. അല്ലെങ്കിൽ ഇനി തിരക്കു കലശലാവും.

നാരായണി— അതിനെന്താണ (രണ്ടാളും നടക്കുന്നു.)

നാരായണി— ഈ വാതിൽ സാക്ഷയിട്ടാഞ്ഞാൽ എന്തെന്നറിയും. (എന്ന സാക്ഷയിടുന്നു.)

(അണിയറയിൽ കളകളം.)

കഴിഞ്ഞുന്നതിരിൽബഹുജനമഹോത്സവമിന്നലം
മുഴങ്ങുന്നുശംഖോപമമശിവപാഠിതിസ്വനം
തൊഴുന്നുസല്ലോകംത്രിപുരഹരനാംവിശ്വപതിത
ന്നെഴുന്നെള്ളത്താമെന്നഴകിനൊടതൊന്നങ്ങുദ്ദിമെ

(രണ്ടാളുംകൂടിനടന്നിട്ടു ജനാലയിൽകൂടിപുറത്തേക്ക നോക്കുന്നു.)

നാരായണി—

ഒററക്കരതിലണിഞ്ഞുമൊററമുഖിയിൽപ്പൂപ്പുന്ദനംപൂശിയും
കററക്കാർകുഴൽപാതികെട്ടിയുമഹോമേൽമുണ്ടുചുററാതെയും
ഒററക്കണ്ണെഴുതാതെയുംപലതരംപെണ്ണുങ്ങൾതിണ്ണംഭ്രമി
ച്ചുററംവേഗമൊടെത്തിടുന്നിതുമൃഡാമുഖ്യന്നെകാണുവാൻ ( )

ലക്ഷ്മി—

കാളുന്നകാന്തികലരുംസുരവാരണത്തെ
കാളുംവലിപ്പമൊടുരാശിവിളങ്ങിടുന്ന
കാളപ്പുറത്തുവിലസുന്നിതുകാളകണ്ഠൻ
കാളാംബുദാളിചികുരേകലമോടുകാണ്മു (വ-൧൨)

നാരായണി—(നോക്കീട്ട) ഇദ്ദേഹമാണ ശ്രീപരമേശ്വരൻ.

ലക്ഷ്മി—പിന്നെയോ.

നാരായണി—

പൊട്ടാണല്ലോലലാടസ്ഥലമതിൽമിഴിയില്ലിങ്ങതോലല്ലുടുപ്പാൻ
പട്ടാണല്ലോശിരസ്സിൽകൊടിയജടകളല്ലല്ലോളികേശമല്ലോ
ഒട്ടംദോഷംകഥിപ്പാൻനഹിനഹിഭൂഷണജാലങ്ങൾതിങ്ങുന്നതുണ്ടി
മട്ടാണല്ലോമഹേശൻജനമൊഴിയതിനാൽമുമ്പിലപ്പംഭ്രമിച്ചേൻ

പ്രൌഢശ്രീസൌമ്യഭാവത്തൊടുവിലസിടുമി
ശ്ശങ്കരൻവിശ്വനാഥൻ
ഗാഢക്രോധനപുഷ്പായുധനെയെരിപൊരി
ച്ചെന്നതുണ്ടാകയില്ല
കേടില്ലാതുല്ലസിക്കുന്നഴകൊഴുകിടുമി
ദ്ദേവനെക്കണ്ടുവല്ലോ
കൂടൽപ്പെട്ടാത്തലജ്ജംതടിതിമലർശരൻ
ഹന്തതാൻതന്നെചത്തോൻ (വ-൧൩)

മാഹാത്മ്യം പരമേറു മിപ്പുരഹരൻതന്നോടു കൈശല്യേശമൻ
മോഹം പോലിഹ ചാൎച്ചപൂണ്ടതുവശാൽവംശത്തൊടുൽകൃഷ്ടനായ്
ദേഹത്തിന്നുമൂർദ്ധതപമേററവുമതുണ്ടെന്നാകിലും ശൈവരിയി
ദ്ദേഹകാന്തനതാസ്സമന്നുചിതമായല്ലോതപംചെയ്തതും (വ. ഹ്ന)

ലക്ഷ്മി—

അഴകൊടു ഹരനെക്കൊട്ടുംകഴൽഘോഷത്തോടുഗിരീന്ദ്രനെതിരേററ
വഴിപോലഹതിതന്മുമ്പിൽവഴി കാട്ടിക്കൊണ്ടിതാ നടക്കുന്നു

ചക്രായുധന്റഗ്രണമേറിയതക്കത്തിൽ
തൃക്കൈയ്യുകൊണ്ടുതരമോടുപിടിച്ചുകൊണ്ടു
പൊക്കംപെരുത്തവൃഷഭന്റെ പുറത്തുനിന്നി
ട്ടിക്കാലമീശനിതുതന്നിലിറങ്ങിടുന്നു (വ. ഫ. വ)

ഇനി അകത്തേക്ക എഴുന്നള്ളുകയായി.

നാരായണി — എന്നാൽ നൊക്കംപൊഴു, തിരക്കുണ്ടെങ്കിലും വേളിയുടെക്രിയ കണ്ണൊന്നുതസാഹിക്കണം.

ലക്ഷ്മി— അങ്ങിനെതന്നെ.

(രണ്ടാളും പോയി)

(പ്രവേശകം കഴിഞ്ഞു.)

(അനന്തരം ശ്രീമൂർത്തികളും ഹിമവാനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഹിമവാൻ— ഇതിലെ ഇതിലെ.

(എല്ലാവരും നടക്കുന്നു)

(അണിയറയിൽ) എ— എ— എന്തുലഹളയാണിത.

കൊള്ളുമ്പൊരലുകൊണ്ടുരണ്ടുവിബുധന്മാരേവിചാരിക്കവിൻ
തള്ളന്നൊന്തുസുരേന്ദ്രചന്ദ്രബലമോടുന്നാതെന്തിങ്ങിനേ
പൊള്ളിസ്സ്വാതകലത്തു സാധു കത്രൂ പോകാതെ കടുത്തിടൊലാ
കൊള്ളില്ലിസ്സുധികപ്രസംഗമമരന്മാരൊട്ടൊക്കൊരിടുവിൻ

വേണമെങ്കിൽ അത്യാവശ്യം മഹർഷിമാർ കടന്നോട്ടെ (എന്നു)

(അനന്തരം നാരദനും സപ്തർഷികളും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മഹർഷിമാർ—ചരിചോടമതസേവിച്ചോററങ്ങേക്കരിട്ടനീ
സ്സുരവരരുടെയുത്തുനള്ളമയ്യോസഹിപ്പാൻ
കഴിയിലയത്തുതിന്നുന്നോമനോക്കാൾ
ലമതുതതിഹവല്ലാതെല്ലതെല്ലാംനേവൃതി ( )

ശ്രീകൃത്തികണ്ഠൻ- (മഹർഷിമാരെനോക്കി മന്ദസ്മിതം ചെയ്യുന്നു)

ഹിമവാൻ- (വന്ദിയ്ക്കുന്നു)

മഹർഷിമാർ—

മുരഹരജയവിഷ്ണോ ദേവലോകൈകവന്ദ്യ
പുരഹരപദമാമെൻ പാർവ്വതീനാഥപാഹി
ഗിരിശനുടെഗൃഹത്താം പൂർണ്ണപുണ്യാംബുരാശേ
ഗിരിതിലകഭവാനും ഞങ്ങളും ഭാഗ്യരായ്വന്നു

ഹിമവാൻ- (ലജ്ജിയ്ക്കുന്നു)

ശ്രീനാരദൻ— (വിചാരം) എത്രദിവസമായി സാമാന്യം പോലെ ഒരു യുദ്ധംകണ്ടിട്ടു. ഈ വേളികഴിഞ്ഞു ഭഗവാനു ഒരു പുത്രനുണ്ടായാലൊരു യുദ്ധംകാണാൻ സംഗതി വരുമായിരിക്കും. അയ്യോ ഇനി അതിന്നു കുറെതാമസമുണ്ടല്ലോ. എന്താ കാട്ടാ. ഒരു നിവൃത്തിയില്ല. അത്രത്തോളം ഉപായത്തിലുള്ള വല്ലയുദ്ധവും കണ്ടു കാലംകഴിച്ചുകൂട്ടു. (ആലോചിച്ചിട്ടു) ഇപ്പോഴും ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുകതന്നെ. (നാലു പുറത്തും നോക്കി അത്ഭുതംനടിച്ചുംകൊണ്ടു സ്വകാര്യം)

അത്ഭുതമത്ഭുതമാരാലിപ്പാളികളുഴല്ലുതിപ്പാശേ
കെല്പോടിതിൻഗുണമെല്ലാംസൽപ്രസംഗമോതുവാൻമിടുക്കില്ല

(എന്നു കയ്യുകളുടെ നഖം കൂട്ടി ഉരസിക്കൊണ്ടു അണിയറയിലേക്കു നോക്കി തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു)- അയ്യയ്യോ ബഹുരസം ബഹുരസം.

ധിക്കാരത്തോടുതള്ളീടുന്നബലമോടിന്ദ്രനും ചന്ദ്രനും
നീല്ക്കാതത്തൊടുവാങ്ങിടുന്നവരുണന്നസ്വർത്തിനാൽപാവകൻ
ഒക്കപ്പോടൊരുമിച്ചുചേർന്നിതതിരുക്കിടുന്നകാവൽസ്ഥല
ത്തിക്കാലത്തുഴകളുച്ചുലിതിയുക്കീടുന്നനന്ദീശചൻ (വരുന്നു

(അണിയറയിൽ)

പടുതപമൊടിങ്ങിനെതള്ളിയുന്തി
ട്ടുടുത്തിടുന്നൊന്നിനികണ്ണനില്ലിൻ
തടുത്തിടുന്നൊന്നിനിയങ്ങൊരാളെ
കടത്തുവാൻകല്പനവേണമല്ലോ— എന്നു (വരു).

നാരദൻ—(വിചാരം)

അയ്യോ ദേവകളെല്ലാരും പേടിച്ചുകരയുന്നു. ഉവ്വ: ഈ കൂട്ട

കൊണ്ടുമുനേ നീയിവിടെ നില്ക്കുമ്പോൾ ഇത നല്ല നേരമായില്ല.
ഫലമില്ലിതുകൊണ്ടിനിയീമലമകളെസ്സുമനായുധൻ വേട്ടാൽ
പലതരമേഷണികൂട്ടീട്ടില്ലനേരമ്പോക്കിന്നുമുണ്ടാകാം
അത്രത്തോളം ക്ഷമിക്കതന്നെ.

പുരോഹിതൻ—(പ്രവേശിച്ചിട്ട) ഇവിടെയാണ കൈകവട്ടുകൂട്ടിയിരിക്കുന്നത.

(എല്ലാവരും അങ്ങോട്ട നടക്കുന്നു)

(അനന്തരം ശ്രീഭഗവതിയും സരസ്വതിയും മേനയും ശ്രീപാൎവ്വതിയെക്കൊണ്ടെ പ്രവേശിക്കുന്നു)

(അണിയറയിൽ)

ഉല്ലാസമോടിവിടെനില്ക്കിലുമീവിശേഷ
മെല്ലാംകനത്തജനങ്ങളുകണ്ടുകൊൾവാൻ
ഇല്ലാവിരോധമൊരുവന്നുമിതെന്നുപിന്നെ
വല്ലാതെനിങ്ങൾമിഴിവന്നതിരക്കിടുന്നു (പ-വന്നു

നാരദൻ— ജയവിജയന്മാർ ദേവസ്ത്രീകളോടും നന്ദികേശ്വരൻ ദേവകളോടും മറ്റും പറയുന്നതാണീകോലാഹലം.

(എല്ലാവരും ഉചിതംപോലെ ഇരിക്കുന്നു)

(പുരോഹിതൻ—ശ്രീപരമേശ്വരനെക്കൊണ്ടും ശ്രീപാൎവ്വതിയെക്കൊണ്ടും മറ്റും വേണ്ടതുപോലെ ക്രിയകൾ ചെയ്യിക്കുന്നു.)

ശ്രീനാരായണൻ— (മുഖദൎശനസമയത്തിൽനോക്കീട്ട.)

ഉന്മേഷലജ്ജമിഞ്ഞുപെരികെചാൎത്തുപെരുകി
ടുന്നതീവ്രാനുരാഗം
സന്തോഷത്താൽചൊരിഞ്ഞുംകടമിഴികളുട
ന്നുപ്രകാരംവിളങ്ങും
തമ്മിൽചേരുന്നനേരംതരളതയധിക
ന്നോടിയുമോടികളെല്ലാ
ന്നെട്ടുംഭോജമൊക്കുന്നിവർമിഴികൾവിള
ങ്ങുന്നവിങ്ങുന്നമംഗ്യാ

പുരോഹിതൻ—

ധൎമ്മരാജൻ പ്രവാഹിട്ടന്നേരി
ധൎമ്മന്നുപിപതിയോടുചേൎന്നുടൻ

ഇന്ദ്രൻ—

മുരഹരകൃപയോടുമിവിടുന്നരുളിച്ചെയ്തോരുവചനപീയൂഷം
പരിചൊടുസേവിച്ചിട്ടെൻപരിതാപമശേഷമകന്നുപോയിപ്പോൾ

ബ്രഹ്മാവ—ഭഗവാന്റെ നേത്രാഗ്നിയിലിങ്ങിനെ ദഹിച്ചതു കൊണ്ടു കാമനവല്യതായിട്ടുള്ള ശ്രേയസ്സുവരും.

ദേവകൾ—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) അതെന്താണെന്നു കേട്ടാൽ കൊള്ളാം.

ബ്രഹ്മാവ—

മന്നിൻഭാരംനശിപ്പിപ്പതിനുമമിതപാപക്ഷയാർത്ഥിസ്സുമായി
ട്ടിന്നിശ്രീകൃഷ്ണനായിട്ടിളയിലവതരിച്ചീടുമീക്കൈടഭാരി
അന്നീദ്ദേവന്റെപുത്രത്വമൊടുടനെജനിച്ചീടുമീമന്മഥന്താ
നെന്നാൽസൌന്ദൎയ്യമുഖ്യാഖിലഗുണവുമിവനെട്ടിരട്ടിസ്സുമല്ലൊ

ദേവകൾ—

ശ്രീസേവ്യന്മാർഭവാന്മാരടിതൊഴുമടിയങ്ങൾക്കടൻമേലിമേലാം
ഭാസിക്കുംസൽഗുണൈശ്വൎയ്യത്തിനുഴലധുനാതന്നതുംനന്നിതത്രേ
ശാസിച്ചുംബാലരെക്കൊണ്ടറിവുടയമഹത്തുക്കളുമ്പോടുവിദ്യാ
ഭ്യാസക്ലേശംസഹിപ്പിച്ചിടുമിതുസതതംപൃഥ്വിയിൽസിദ്ധമല്ലൊ

ശ്രീനാരദ— അത്യന്തശക്തികലരുംസുതനിന്നിയുണ്ടാം
മൃത്യുഞ്ജയന്നധുനയാണ്ടുഭഗവൽകുമാരൻ
അത്യുഗ്രദൈത്യനിധനംസമരേകഴിച്ചും
വ്യത്യാസമേകിൽവരുമോവിധിതൻവിധിസ്സു

അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കാർക്കും ഇനി ഒട്ടും ദുഃഖം വേണ്ട (ദേവകളെല്ലാവരും സന്തോഷിച്ചുംകൊണ്ടു തൊഴുന്നു.)

ശ്രീപരമേശ്വരൻ— (ദേവകളോടുംമഹർഷിമാരോടും) എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. (ദേവകളും മഹർഷിമാരുംപോയി.)

ഹിമവാൻ—ഇവരെയൊക്കെവേണ്ടതുപോലെ സൽകരിക്കാൻ ഞാനും പോട്ടെ.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—അങ്ങിനെയാട്ടെ.

(പുരോഹിതനോടുംകൂടി ഹിമവാൻപോയി)

മേന— നമ്മൾക്കും സൽകരിക്കേണ്ടതാളുകൾ വളരെയുണ്ടല്ലൊ

ശ്രീഭഗവതി—ശരി ശരി വേഗത്തിൽപോണം.

(പാൎവ്വതിയൊഴിച്ചു ശേഷം സ്ത്രീകളൊക്കെപോയി)

ശ്രീനാരായണൻ—(സ്വകാര്യമായിട്ട) ഞാൻ ഇനി സമയംപോലെവന്ന കണ്ടുകൊള്ളാം.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—എന്താണിങ്ങിനെ പറയുന്നത. എല്ലാപ്പോഴും സമയമല്ലെ.

ശ്രീനാരായണൻ—(ചിരിച്ചുംകൊണ്ട) അതൊക്കെ ഇനി സ്സൂറിയാം. (നടന്നുംകൊണ്ട ബ്രഹ്മാവിന്റെ നേരെനോക്കീട്ട വിചാരം) ഈ ഋഷി ഇവരെ കറച്ച മുഷിപ്പിച്ചുവെന്ന തോന്നുന്നു ഈ വക ഉരുക്കങ്ങളൊന്നും അറിയില്ല. വലിയ യോഗ്യനായിരിക്കും ആൾക്കെന്നും മിണ്ടാൻവയ്യ. ഇതിന്നെ ചില വിദ്യാന്തങ്ങളണ്ട. ഇവരെക്കൊണ്ട ചിലപ്പോൾ നല്ല ബുദ്ധിമുട്ടാവും. (ആലോചിച്ചിട്ട) കറെകഴിഞ്ഞാൽതന്നെ പോരേണ്ടിവരും. (എന്ന പോയി.)

(ശ്രീപരമേശ്വരനെശ്രീപാർവ്വതിയും ബ്രഹ്മാവിനെവന്ദിക്കുന്നു)

ബ്രഹ്മാവ— മമമതിമിതഗൌരീചാരുശീലേനിന്നെ ഞിനി
പരമതുണയാകട്ടെന്നല്ലവിനായകനന്ദനൻ

(എന്ന അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടവിചാരം) ഇദ്ദേഹത്തിനെ എന്തനുഗ്രഹിക്കേണ്ടത. ഒന്നുംതോന്നുന്നില്ല. (സ്പഷ്ടം) എന്താണ ഞാനിവിടെ ഇനി ഇഷ്ടംചെയ്യേണ്ടത.

ശ്രീപരമേശ്വരൻ—

മെല്ലെന്നുച്ചാർത്രിദശരോടെ തനല്പപായം
ചൊല്ലീട്ടുശക്തിയൊടുചേർന്നിതിവന്നുമെന്ന
കല്യാണമായിതുനമുക്കിനിയിപ്പൊഴൊന്നു
മില്ലിങ്ങുചെയ്യുതിനഹോപരിപൂർണ്ണമായി (൮൭)

എന്നാലുമിതിരിക്കട്ടെ. ഭരതവാക്യം

പിന്നത്തിടാതത്ര മഹാജനങ്ങളവർണ്ണതിടട്ടേവടിവോടുലോകം
ഉണ്ണെന്നതെല്ലാജനമായതിന്നമിന്നതിട്ടുചിയന്റെപ്പുട്ടെ ()

(എന്ന എല്ലാവരുംപോയി)

വിവാഹോത്സവമെന്ന

അഞ്ചാമങ്കം കഴിഞ്ഞു.